

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

WARSZAWA, 25 stycznia 1950 r.

Nr 1

Poz. 1-10

TREŚĆ NUMERU:

poz. 1	— Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia 1949 r. w sprawie ustalenia wzorcowego statutu dla gminnych kas spółdzielczych	1
poz. 2	— Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 22 grudnia 1949 r. w sprawie spółdzielni wydawniczych i księgarskich oraz ich Centrali	5
poz. 3	— Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 22 grudnia 1949 r. w sprawie spółdzielni ogrodniczych i ich Centrali	6
poz. 4	— Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie rybackich spółdzielni, zrzeszonych dotychczas w Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej	7
poz. 5	— Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie zmian w statucie CSS „Społem“	8
poz. 6	— Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie regulaminu Funduszu Wyrównawczego Spółdzielczości	14
poz. 7	— Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 23 grudnia 1949 r. w sprawie zmiany systemu prenumeraty pism „Monitor Spółdzielczy“ i „Przegląd Spółdzielczy“	15
poz. 8	— Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 12 stycznia 1950 r. w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych	15
poz. 9	— Instrukcja Wydziału Szkolenia Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 31 grudnia 1949 r. w sprawie techniki księgowania operacji na r-ku SFSK w placówkach spółdzielczych, obowiązująca od dnia 1 stycznia 1950 r.	16
poz. 10	— Komunikat Wydziału Prezydialnego Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 5 stycznia 1950 r. w sprawie należenia spółdzielni do cechów rzemieślniczych	19
Przegląd ustawodawstwa ogólnego		20

Od wydawnictwa

W roku 1950 „Monitor Spółdzielczy“ — podobnie jak tego rodzaju wydawnictwa urzędowe — będzie wychodził w miarę potrzeby, bez ustalonych z góry terminów, w objętości zależnej od aktualnego materiału, jednak przeważnie dwa razy na miesiąc.

1.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 grudnia 1949 r.

w sprawie ustalenia wzorcowego statutu dla gminnych kas spółdzielczych.

(Dz. U. R. P. Nr 62 z dnia 23 grudnia 1949 r.)

Na podstawie art. 23 ust. 1 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 412) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustala się wzorcowy statut dla gminnych kas spółdzielczych, stanowiący załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER SKARBU:

K. Dąbrowski

STATUT

Gminnej Kasy Spółdzielczej

I. PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1. Spółdzielnia nosi nazwę: „GMINNA KASA SPOŁDZIELCZA“ w z odpowiedzialnością udziałami“ zwana w dalszym ciągu „Kasą“

§ 2. 1. Siedzibą Kasy jest

2. Terenem działalności Kasy są:

gmina (y)
w powiecie

3. Kasa zostaje założona na czas nieograniczony.

§ 3. 1. Kasa powstaje na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 412).

2. Centralą finansową, organizacyjną i rewizyjną Kasy jest Bank Rolny.

II. CEL I ZASADY DZIAŁALNOŚCI

§ 4. 1. Celem działalności Kasy jest pomoc w podnoszeniu dobrobytu i kultury bezrolnych, małorolnych i średniorolnych chłopów, zgodnie z planami rozwoju gospodarczego wsi, oraz obrona ich przed lichwą i wyzyskiem kapitalistycznym na wsi. Cel ten Kasa realizuje w ściślejszej współpracy ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej.

2. Kasa gromadzi środki pieniężne w formie wkładów i oszczędności swych członków i innych osób.

3. Kasa ustala zapotrzebowanie kredytów dla indywidualnych gospodarstw rolnych swego terenu na podstawie wytycznych Banku Rolnego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bezrolnych, małorolnych i średniorolnych chłopów.

4. Kasa rozdziela zarówno zgromadzone przez siebie, jak i uzyskane ze źródeł państwowych środki pieniężne, zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami oraz stosownie do postanowień statutu i do ustalonych przez władze nadzorcze zasad.

III. CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI.

§ 5. 1. Członkami Kasy mogą być wszystkie osoby zamieszkałe na terenie działalności Kasy, z wyjątkiem osób znanych na terenie gminy jako wyzyskiwacze. Członkami Kasy mogą być również spółdzielnie i inne osoby prawne sektora społecznego.

2. Kandydaci na członków podpisują deklarację członkowską i wpłacają wpisowe. O przyjęciu na członka Kasy decyduje Zarząd Kasy.

3. W razie odmowy przyjęcia kandydat ma prawo odwołać się do najbliższego Walnego Zgromadzenia Kasy, które rozstrzyga ostatecznie.

§ 6. Członkowie mają prawo:

- 1) uczestniczyć w zebraniach członkowskich,
- 2) wybierać i być wybieranymi do władz Kasy,
- 3) korzystać z pożyczek i innych usług Kasy.

§ 7. Członkowie mają obowiązek:

- 1) wpłacić wpisowe oraz zgłoszone udziały,
- 2) stosować się do postanowień statutu, regulaminów oraz uchwał Walnych Zgromadzeń Kasy,
- 3) współpracować w przeprowadzaniu zasad i osiągnięciu celów Kasy.

§ 8. Członkostwo ustaje na skutek:

- 1) śmierci członka Kasy,

2) wykluczenia z Kasy uchwałą Walnego Zgromadzenia powziętą na wniosek Zarządu lub Komisji Rewizyjnej, jeżeli członek nie wypełnia obowiązków, przewidzianych statutem, regulaminem i uchwałami władz Kasy, bądź też świadomie szkodzi Kasie.

3) pisemnego wypowiedzenia, złożonego Zarządowi Kasy co najmniej na trzy miesiące przed końcem roku, i po uprzednim uregulowaniu zobowiązań wobec Kasy.

IV. ORGANA KASY

§ 9. 1. Statutowymi organami Kasy są:

- 1) Walne Zgromadzenie,
 - 2) Zarząd,
 - 3) Komisja Rewizyjna.
2. Społecznymi organami kontroli Kasy są:
- 1) Gminne Zebrania Członkowskie,
 - 2) Zarząd oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej lub wydzielony przez niego Komitet Kredytowy.

Walne Zgromadzenie

§ 10. Walne Zgromadzenie jest władzą zwierzchnią Kasy.

§ 11. Walne Zgromadzenie:

- 1) wybiera i odwołuje:
 - a) Przewodniczącego i pozostałych członków Zarządu,
 - b) Komisję Rewizyjną,
- 2) rozpatruje i zatwierdza:
 - a) sprawozdania półroczne z akcji pożyczkowej i sprawozdanie roczne Zarządu wraz z bilansem oraz rachunkiem strat i nadwyżek,
 - b) sprawozdania półroczne i roczne Komisji Rewizyjnej,
 - c) plany półroczne i roczne działalności Kasy wraz z budżetem,
- 3) rozpatruje sprawozdania rewizyjne Banku Rolnego, bądź innych organów kontrolnych oraz sprawdza na podstawie sprawozdań Komisji Rewizyjnej wykonanie poleceń porewizyjnych,
- 4) oznacza wysokość wpisowego,
- 5) określa najwyższą granicę zobowiązań kredytowych Kasy,
- 6) uchwała sposób podziału nadwyżek i pokrycia strat,
- 7) uchwała wykluczenie członka z Kasy w przypadkach przewidzianych statutem,
- 8) decyduje w sprawach nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości,
- 9) rozpatruje odwołania członków od decyzji Zarządu,
- 10) przyjmuje statut i uchwała jego zmiany; uchwały o przyjęciu statutu i jego zmianach wymagają zatwierdzenia Banku Rolnego.

§ 12. Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 13. 1. W Walnych Zgromadzeniach spółdzielni, których teren działania obejmuje jedną gminę a liczba członków nie przekracza 300 osób, biorą bezpośredni udział wszyscy członkowie spółdzielni.

2. W Walnych Zgromadzeniach spółdzielni, których teren działania obejmuje jedną gminę, lecz liczba członków przekracza 300 osób, biorą udział delegaci członków wybrani na zebraniach gromadzkich lub zebraniach gminnych.

3. W Walnych Zgromadzeniach spółdzielni, których zasięg działania obejmuje więcej niż jedną gminę, biorą udział bez względu na liczbę członków zrzeszonych w spółdzielni, wybrani na zebraniach gminnych delegaci członków.

4. Delegaci wybierani są na okres jednego roku, po jednym na każdych dziesięciu członków Kasy.

5. Gromady, na terenie których mieszka mniej niż 10 członków, wybierają jednego delegata.

§ 14. 1. Zwyczajne Walne Zgromadzenia zwoływane są:

- 1) Walne Zgromadzenie sprawozdawcze roczne w I kwartale po zakończeniu roku obrachunkowego,
- 2) Walne Zgromadzenie sprawozdawcze półroczne w III kwartale roku obrachunkowego.

2. Walne Zgromadzenie zwołane w terminie zwyczajnym, powinno omówić potrzeby kredytowe oraz skontrolować, komu i na jakie cele zostały udzielone pożyczki.

§ 15. 1. Zarząd zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na żądanie:

- 1) Komisji Rewizyjnej,
- 2) Zarządu oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej,
- 3) Banku Rolnego.

2. Walne Zgromadzenie Nadzwyczajne powinno się odbyć w ciągu miesiąca od daty zgłoszenia żądania.

§ 16. O czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia powiadamia Zarząd Kasy co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia przez wywieszenie odpowiednich ogłoszeń w lokalu Kasy, Gminnych Spółdzielniach Samopomocy Chłopskiej, w lokalach zarządów oddziałów gminnych Związku Samopomocy Chłopskiej oraz w lokalach Zarządów Gminnych z terenu działania Kasy. O czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia powinien powiadomić Zarząd w tym samym terminie właściwy terytorialnie powiatowy Oddział Banku Rolnego oraz Gminne Rady Narodowe i zarządy oddziałów gminnych Związku Samopomocy Chłopskiej z terenu działalności Kasy.

§ 17. W Walnych Zgromadzeniach oraz w zebraniach gminnych i gromadzkich uczestnicza z głosem doradczym delegaci Gminnych Rad Narodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej i miejscowych spółdzielni. Delegaci ci legitymują się pisemną delegacją.

§ 18. 1. Walne Zgromadzenie Kasy zwołane zgodnie z § 16 statutu jest prawomocne przy obecności przynajmniej połowy ogólnej liczby delegatów lub członków w pierwszym terminie oraz bez względu na liczbę obecnych w drugim terminie. Drugi termin wyznacza się tego samego dnia nie wcześniej, niż po upływie godziny oraz nie później niż po upływie dwóch godzin po pierwszym terminie.

2. Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadają wyłącznie w sprawach objętych porządkiem obrad.

3. Uchwały zapadają zwykłą większością oddanych głosów.

§ 19. 1. Walne Zgromadzenie wybiera przewodniczącego, który powołuje sekretarza i dwóch asesorów.

2. Z przebiegu Walnego Zgromadzenia spisuje się protokół, do którego wciąga się także powzięte

uchwały i zgłoszone sprzeciwy. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz.

Zarząd.

§ 20. Zarząd jest organem Kasy, kierującym jej działalnością według wytycznych Walnego Zgromadzenia i Banku Rolnego oraz zgodnie ze statutem i regulaminami, wydanymi przez Bank Rolny.

§ 21. W szczególności do zadań Zarządu należy:

- 1) opracowywanie planów potrzeb kredytowych dla indywidualnych gospodarstw chłopskich na terenie działania Kasy,
- 2) sporządzanie projektów budżetów i podziału nadwyżki lub pokrycia ewentualnych strat,
- 3) udzielanie pożyczek zgodnie z zatwierdzonym przez Bank Rolny planem kredytowym i na warunkach przez Bank ustalonych oraz na podstawie opinii zarządu oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej,
- 4) kontrola właściwego zużycia pożyczek,
- 5) nawiązywanie w myśl zaleceń i instrukcji Banku Rolnego współpracy finansowej z miejscowymi spółdzielniami, instytucjami i przedsiębiorstwami w zakresie usprawnienia obrotu pieniężnego w terenie, a także dokonywanie rozliczeń swych członków i rolników z tymi instytucjami,
- 6) prowadzenie rachunkowości,
- 7) przyjmowanie pracowników w ramach budżetu,
- 8) składanie ze swej działalności kwartalnych sprawozdań Komisji Rewizyjnej, Gminnym Zebraniom Członkowskim oraz rocznemu i półrocznemu Walnemu Zgromadzeniu,
- 9) zwoływanie Walnych Zgromadzeń i Gminnych Zebrań Członkowskich.

§ 22. 1. Zarząd składa się z przewodniczącego, 2 członków zarządu i 2 zastępców członków zarządu, wybieranych na jeden rok przez Walne Zgromadzenie.

2. Zarząd reprezentuje Kasę wobec osób trzecich, władz i urzędów.

§ 23. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz na tydzień.

§ 24. Zobowiązania Kasy, dokumenty i wszelką korespondencję podpisują pod firmą Kasy bądź przewodniczący i jeden członek zarządu, bądź dwóch członków Zarządu.

§ 25. 1. Bank Rolny może zawiesić w czynnościach Zarząd Kasy, bądź poszczególnych jego członków w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania przepisów statutu, bądź zarządzeń Banku Rolnego,
- 2) niewłaściwego wykonania planu potrzeb kredytowych,
- 3) działalności szkodliwej dla interesu publicznego.

2. Bank Rolny powierza w tych przypadkach wykonywanie czynności członków Zarządu innym wyznaczonym przez siebie osobom, do czasu wybrania przez Walne Zgromadzenie nowych członków Zarządu.

§ 26. Zawieszonym członkom Zarządu przysługuje prawo odwołania się do Ministra Skarbu.

Komisja Rewizyjna.

§ 27. 1. Komisja Rewizyjna nadzoruje działalność Zarządu i przeprowadza rewizję gospodarki i księgowości Kasy.

2. Komisja Rewizyjna składa się . . . (5—9) członków wybranych na jeden rok.

3. Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego i sekretarza Komisji.

§ 28. 1. Posiedzenie Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby co najmniej raz na kwartał oraz na żądanie Zarządu lub Banku Rolnego.

2. Uchwały Komisji Rewizyjnej są prawomocne, jeśli w posiedzeniu uczestniczy przynajmniej połowa członków Komisji, w tym przewodniczący lub sekretarz.

§ 29. Komisja Rewizyjna wykonuje następujące czynności:

- 1) przeprowadza co najmniej raz na kwartał szczegółową kontrolę ksiąg i gospodarki Kasy oraz współdziała w rewizji przeprowadzanej przez Bank Rolny, bądź inny organ kontrolny.
- 2) czuwa nad prawidłowym i zgodnym z planem kredytowym udzielaniem przez Zarząd pożyczek,
- 3) kontroluje, czy zużycie pożyczek przez członków jest zgodne z celem,
- 4) wydaje opinię w sprawach planu potrzeb kredytowych, budżetów, bilansów i w innych sprawach zastrzeżonych jej uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Spoleczne organa kontroli Kasy.

§ 30. W Kasach, w których Walne Zgromadzenie składa się z delegatów członków, powinny być co kwartał organizowane przez Zarząd Kasy — Gminne, a w Kasach obejmujących teren jednej gminy — Gromadzkie Zebrania Członkowskie, w celu omówienia planu potrzeb kredytowych gminy i gromady oraz złożenia sprawozdania, komu i na jakie cele zostały udzielone pożyczki w kwartale sprawozdawczym.

§ 31. W przypadku nieprzyjęcia do wiadomości sprawozdania Zarządu Kasy przez Gminne lub Gromadzkie Zebranie Członkowskie powinno być zwołane z tego powodu Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie przy zachowaniu wymogów § 15 ust. 2.

§ 32. 1. Członkowie Kasy uczestniczą w Gminnych Zebraniach tylko osobiście, członkowie — osoby prawne — przez upoważnionego przedstawiciela.

2. Każdy członek ma jeden głos bez względu na liczbę udziałów.

3. Członkowie nie uczestniczą w głosowaniu, jeśli sprawa dotyczy ich osobiście.

§ 33. Gminne i Gromadzkie Zebrania Członkowskie wybierają w pierwszym kwartale każdego roku delegatów na Walne Zgromadzenie.

§ 34. 1. Na Gminnych i Gromadzkich Zebraniach Członkowskich przewodniczy delegowany członek zarządu oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej.

2. Zarząd oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej lub wydzielony przez niego Komitet Kredytowy jest w sprawach rozdziału kredytów organem opiniodawczym dla Zarządu Kasy; jego negatywna opinia jest decydująca.

3. W przypadku, gdy Kasa obejmuje swoją działalnością więcej niż jedną gminę, zainteresowane zarządy oddziałów gminnych Związku Samopomocy Chłopskiej wyłonią Komitet Kredytowy, którego zadaniem będzie rozdzielanie wraz z Zarządem Kasy ogólnej sumy kredytów na poszczególne gminy.

§ 35. Zarząd oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej współpracuje z Kasą przez:

- 1) uczestniczenie w planowym i sprawiedliwym podziale kredytów na poszczególne gromady,
- 2) pomoc rolnikom w wypełnieniu druków pożyczkowych przez sekretariat zarządu oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej,
- 3) przyjmowanie i opiniowanie wypełnionych zgłoszeń o pożyczki oraz zbiorowe przesyłanie ich do Kasy,
- 4) kontroluje celowości udzielenie kredytu oraz jego zużycia.

V. FUNDUSZE KASY.

§ 36. Fundusze Kasy stanowią:

- 1) fundusz udziałowy,
- 2) fundusz zasobowy,
- 3) fundusze specjalne.

§ 37. 1. Udział członkowski wynosi 1.000 zł.

2. Członkowie deklarują co najmniej jeden udział. Zarząd może w specjalnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie opinii zarządu oddziału gminnego Związku Samopomocy Chłopskiej, zmniejszyć obowiązkową wysokość wpłat na udziały do połowy.

§ 38. Zadeklarowane udziały wpłaca się co najmniej w 1/4 części przy deklarowaniu, resztę zaś nie później niż w trzech ratach kwartalnych. Zarząd ma prawo rozłożyć wpłatę udziału na dogodniejsze raty z tym zastrzeżeniem, by cała wysokość udziału wpłacona była w terminie jednego roku.

§ 39. Prawo do zwrotu wypowiedzianych udziałów przedawnia się po upływie lat pięciu od daty ustania członkostwa.

§ 40. 1. Fundusz zasobowy tworzy się:

- 1) z wpisowego,
- 2) z przekazywanej corocznie nadwyżki,
- 3) z niepodjętych w ciągu lat pięciu udziałów członkowskich,
- 4) z wpływów z wierzytelności odpisanych na straty w ubiegłych okresach.

2. Fundusz zasobowy służy wyłącznie do pokrycia strat bilansowych i nie podlega podziałowi między członków.

§ 41. Fundusze specjalne mogą być tworzone na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia w ramach wytycznych Banku Rolnego.

VI. BILANSE, PODZIAŁ NADWYŻKI I POKRYWANIE STRAT.

§ 42. Kasa prowadzi rachunkowość według zasad ustalonych przez Bank Rolny.

§ 43. 1. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

2. Po zakończeniu roku obrachunkowego Zarząd Kasy sporządza zamknięcia rachunków nie później niż do dnia 1 marca roku następnego.

§ 44. Inwentarz, bilans i rachunek wyników powinny być zbadane przez Komisję Rewizyjną i podpisane przez Zarząd i Komisję Rewizyjną.

§ 45. Uchwały Walnego Zgromadzenia w sprawie podziału nadwyżki bilansowej zatwierdza Bank Rolny.

§ 46. Wykazane w bilansie straty są pokrywane przede wszystkim z funduszy własnych w porządku ustalonym przez Walne Zgromadzenie.

VII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA.

§ 47. 1. Rozwiązanie Kasy może nastąpić na mocy decyzji Ministra Skarbu wydanej na wniosek Banku Rolnego.

2. Likwidatora bądź też likwidatorów Kasy wyznacza Bank Rolny.

VIII. STOSUNEK DO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO.

§ 48. Sposób wykonywania praw i obowiązków przez Kasę w stosunku do Centralnego Związku Spółdzielczego ustala odrębny regulamin wydany przez Bank Rolny w porozumieniu z Centralnym Związkiem Spółdzielczym.

2.

UCHWAŁA PREZYDIUM NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 22 grudnia 1949 r.

w sprawie spółdzielni wydawniczych i księgarskich oraz ich Centrali.

Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej:

1. przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwałę Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie spółdzielni wydawniczych i księgarskich oraz ich Centrali;

2. postanawia rozwiązać Centralę Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich z dniem 1 stycznia 1950 r. bez przeprowadzenia likwidacji, — pod warunkiem zatwierdzenia tej decyzji przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Załącznik Nr 1.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO Z DNIA 17 GRUDNIA 1949 R. W SPRAWIE SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZYCH I KSIĘGARSKICH ORAZ ICH CENTRALI

Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego zważywszy, że:

- a) z dniem 1 stycznia 1950 r. rozpocznie działalność Centrala Księgarska Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, które przejmie wszystkie istniejące uspołecznione przedsiębiorstwa handlu książką,
- b) powołanie osobnej centrali dla spółdzielni wydawniczych, które pozostają czynne w r. 1950 jest niecelowe,

postanawia — w oparciu o wniosek Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich, i zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach:

1. polecić Zarządowi Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich zbycie z dniem 1 stycznia 1950 r. przedsiębiorstwa Centrali na warunkach, które ustali Zarząd CZS. na rzecz Centrali Księgarskiej Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego — z tym, że zobowiązania Centrali przechodzą na nabywcę, a Centrala jest zwolniona od odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania;
2. polecić zarządom spółdzielni księgarskich zbycie z dniem 1 stycznia 1950 r. przedsiębiorstw

spółdzielni na rzecz Centrali Księgarskiej na warunkach określonych przez Zarząd CZS i upoważnić te zarządy do zawarcia odpowiednich aktów prawnych po uprzednim spisaniu protokołów zdawczo - odbiorczych;

3. przedłożyć Naczelnej Radzie Spółdzielczej wnioski o rozwiązanie Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich z dniem 1 stycznia 1950 r. bez przeprowadzenia likwidacji;
4. rozwiązać z dniem 1 stycznia 1950 r. spółdzielnie księgarskie, bez przeprowadzania likwidacji, według listy załączonej do niniejszej uchwały;
5. podporządkować przejściowo spółdzielnie wydawnicze w zakresie rewizji — Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu;
6. zobowiązać Zarząd C.S.W. i K. do przekazania Wydziałowi Rewizyjnemu CZS części aparatu rewizyjnego, niezbędnego do obsługi spółdzielni wydawniczych.

Wykonanie powyższej uchwały poleca się Wydziałowi Prezydialnemu CZS w porozumieniu z Wydziałem Rewizyjnym CZS.

Załącznik 2.

WYKAZ SPÓŁDZIELNI KSIĘGARSKICH, ULEGAJĄCYCH ROZWIĄZANIU Z DNIA 1 STYCZNIA 1950 R.

1. Warszawska Spółdzielnia Księgarska „Światowid” w Warszawie.
2. Księgarnia Techniczna N.O.T. Spółdzielnia w Warszawie.
3. Centralna Księgarnia Rolnicza „Samopomoc Chłopska” Spółdzielnia w Warszawie.
4. Spółdzielnia Księgarska i Składnica Materiałów Piśmiennych „Świt” w Siedlcach.
5. Spółdzielnia Księgarsko-Papiernicza w Grodzisku Maz.
6. Okręgowa Spółdzielnia Oświatowa w Łodzi.
7. Księgarnia Spółdzielcza „Przyszłość” w Radomiu.
8. Okręgowa Księgarnia Spółdzielcza w Lublinie.
9. Księgarnia Spółdzielcza „Ognisko” w Białymstoku.
10. Księgarnia Spółdzielcza „Nasza Księgarnia” w Suwałkach.
11. Okręgowa Spółdzielnia Księgarsko-Papiernicza woj. Olsztynskiego „Księgarnia Mazurska” w Olsztynie.
12. Okręgowa Księgarnia Spółdzielcza „Ognisko” w Gdyni.
13. „Nauta” Okręgowa Spółdzielnia Księgarska w Bydgoszczy.
14. Okręgowa Księgarnia Spółdzielcza w Szczecinie.
15. Spółdzielnia Księgarska „Oświata” w Poznaniu.
16. Księgarnia Akademicka Spółdzielnia w Poznaniu.
17. Książnica Spółdzielcza „Placówka” we Wrocławiu.
18. „Ognisko” Spółdzielnia Księgarska w Katowicach.
19. „Szkołnica” Okręgowa Spółdzielnia Księgarsko-Papiernicza w Krakowie.
20. Księgarnia Spółdzielcza „Oświata” w Rzeszowie.

3.

UCHWAŁA PREZYDIUM NACZELNEJ RADY SPÓLDZIELCZEJ

z dnia 22 grudnia 1949 r.

w sprawie spółdzielni ogrodniczych i ich Centrali.

Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej:

1. przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwałę Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie spółdzielni ogrodniczych i ich Centrali;

2. postanawia rozwiązać Centralę Spółdzielni Ogrodniczych z dniem 1 stycznia 1950 r. bez przeprowadzenia likwidacji. — pod warunkiem zatwierdzenia tej decyzji przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Załącznik Nr 1.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓLDZIELCZEGO Z DNIA 17 GRUDNIA 1949 R. W SPRAWIE REORGANIZACJI SPÓLDZIELNI OGRODNICZYCH I ICH CENTRALI.

Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego — po porozumieniu z Ministerstwem Handlu Wewnętrznego — zważywszy, że:

- spółdzielnie ogrodnicze nie mogą opierać się na dotychczasowym składzie swoich członków fizycznych,
- członkostwo osób prawnych (tj. gminnych spółdzielni) w spółdzielniach ogrodniczych nie daje pełnej podbudowy organizacyjnej i gospodarczej spółdzielniom ogrodniczym, gdyż spółdzielnie te prowadzą skup również bezpośrednio od osób fizycznych,
- ważność i pilność prawidłowego zorganizowania rynku owocarsko-warzywniczego w Polsce stwarza konieczność wzmocnienia dyspozycyjności aparatu skupu płodów ogrodniczych,
- Centrala Spółdzielni Ogrodniczych przejęła z odcinka państwowego wszystkie placówki przetwórstwa owocarsko-warzywniczego,

uważa za celowe:

- powołanie przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielczego, prowadzącego całość zagadnienia owocarsko-warzywniczych łącznie z przetwórstwem,
- oparcie nowego przedsiębiorstwa o dotychczasową bazę materialną i pracowniczą Centrali Spółdzielni Ogrodniczych i spółdzielni ogrodniczych, bez przeprowadzania ich likwidacji.

W związku z tym — na wniosek Centrali Spółdzielni Ogrodniczych — Zarząd CZS postanowił, zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach:

- polecić Zarządowi Centrali Spółdzielni Ogrodniczych zbycie z dniem 1 stycznia 1950 r. jej przedsiębiorstwa na warunkach, które ustali Zarząd CZS, na rzecz „Centrali Ogrodniczej” Przedsiębiorstwa Państwowo-Spółdzielczego, które zostanie utworzone z dniem 1 stycznia 1950 r.;
- polecić zarządom spółdzielni ogrodniczych zbycie przedsiębiorstw tychże spółdzielni z dniem 1 stycznia 1950 r. na rzecz „Centrali Ogrodniczej” Przedsiębiorstwa Państwowo-Spółdzielczego na warunkach określonych przez Zarząd CZS i upoważnić zarządy tych spółdzielni do zawarcia odnośnych aktów prawnych, po uprzednim spisaniu protokołów zdawczo-odbiorczych;
- przedłożyć Naczelnej Radzie Spółdzielczej wniosek o rozwiązanie Centrali Spółdzielni Ogrodniczych z dniem 1 stycznia 1950 r. bez przeprowadzenia likwidacji;
- rozwiązać z dniem 1 stycznia 1950 r. spółdzielnie ogrodnicze bez przeprowadzania likwidacji, według listy załączonej do niniejszej uchwały;
- przekazać ogrodnicze spółdzielnie produkcyjne — do Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej”;

Załącznik Nr 2

WYKAZ SPÓLDZIELNI OGRODNICZYCH, ULEGAJĄCYCH ROZWIĄZANIU Z DNIEM 1 STYCZNIA 1950 R.

m. st. Warszawa

- Warszawska Spółdzielnia Ogrodnicza w Warszawie.
- Spółdzielnia Pszczelarska w Warszawie.
- „Mazowsze” Spółdzielcze Zakłady Wytwórcze Miodów Pitnych i Przetworów Owocowych w Warszawie.
- Spółdzielnia Owoc.-Warz. „Samopomoc Chłopska” w Warszawie.

Województwo Warszawskie

- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Grójcu.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Mławie.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Ostrołęce.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Płocku.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Siedlcach.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Wołominie.

m. Łódź

- Łódzka Spółdzielnia Ogrodnicza w Łodzi.
- Wojewódzka Spółdzielnia Pszczelarska „Bartnik” w Łodzi

Województwo Łódzkie

- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Kutnie.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Bzura” w Łęczycy.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Opocznie.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Piotrkowie Tryb.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Sieradzu.
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Skierniewicach.

Województwo Kieleckie

- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Częstochowie.

20. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska Ziemi Jędrzejowsko-Pinczowskiej w Jędrzejowie.
21. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Kielcach.
22. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Radomiu.
23. Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza Ziemi Sandomierskiej w Sandomierzu.
24. Spółdzielnia Ogrodnicza „Radomianka” w Radomiu.

Województwo Lubelskie

25. Rejonowa Spółdzielnia Pszczelarsko-Ogrodnicza „Rój” w Cnamie Lubelskim.
26. „Ogrodnik” Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Puławach z siedzibą w Nałęczowie.
27. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Zamosciu.
28. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Lublinie.
29. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Białej Podl.

Województwo Białostockie

30. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Zielarsko-Pszczelarska „Witamina” w Białymstoku.
31. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska „Rozwój” w Elku.
32. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Łomży.
33. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Suwałkach.

Województwo Olsztyńskie

34. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Olsztynie.
35. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Lidzbarku Warmińskim.
36. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska „Witamina” w Giżycku.

Województwo Gdańskie

37. Spółdzielnia Ogrodnicza „Ogrodnik” w Pasłęku.
38. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Zielarska w Gdańsku.
39. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza z siedzibą w Elblągu.
40. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Słupsku.
41. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Tczewie.

Województwo Pomorskie

42. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Aleksandrowie Kuj.
43. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Bydgoszczy.
44. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Zielarska „Nasze Ziemia” w Grudziądzu.
45. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Brodnicy.
46. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Chojnicach.
47. Wytwórnia Soków Owocowych i Dolewek Bezalkoholowych — Spółdzielcze Zakłady Wytwórcze w Bydgoszczy.
48. Zakłady Wytwórcze „Ulwin” Spółdzielnia Pracy w Wąbrzeźnie.

Województwo Szczecińskie

49. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Białogardzie.
50. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Samopomoc Chłopska” w Międzyzdrojach.
51. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Myśliborzu.
52. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Sławnie.

53. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarsko-Zielarska „Samopomoc Chłopska” w Szczecinie.
54. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Szczecinku.

Województwo Poznańskie

55. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Czarnkowie.
56. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Gnieźnie.
57. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Gorzowie Wielkopolskim.
58. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Gostyniu z siedzibą w Ilesznie.
59. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Kaliszu.
60. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Koninie.
61. Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza w Poznaniu.
62. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Zielonej Górze.
63. Wojewódzka Spółdzielnia Pszczelarska w Poznaniu.
64. Wojewódzka Spółdzielnia Zielarska „Samopomoc Chłopska” w Poznaniu.

Województwo Wrocławskie

65. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Brzegu.
66. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Legnicy.
67. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Jeleniej Górze.
68. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza we Świdnicy.
69. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza we Wrocławiu.
70. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Ziembicach.
71. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Żeganiu z siedzibą w Nowej Soli.
72. Spółdzielnia Przetwórcza Spoż. Warz., Owoców i Przypraw „Współpraca” w Kamiennej Górze.
73. Spółdzielnia Samopomocy Podhalan we Wrocławiu.
74. Spółdzielnia „Nowy Zdrój” Wytwórnia Soków, Wód Gazowych i Rozlewnia Piwa w Świebodzicach.

Województwo Śląskie

75. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Bielsku.
76. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Samopomoc Chłopska” w Bytomiu.
77. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Gliwicach.
78. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Opolu.
79. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Nysie.
80. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Ogrodnik” w Raciborzu.

Województwo Krakowskie

81. Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza w Kalwarii Zebrzydowskiej.
82. Rejonowa Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza „Samopomoc Chłopska” Ziemi Krakowskiej w Krakowie.
83. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Samopomoc Chłopska” w Miechowie.
84. Rejonowa Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza „Samopomoc Chłopska” w Tarnowie.
85. Spółdzielnia Ogrodniczo-Warzywnicza Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu.
86. Podhalańska Spółdzielnia Owocarska w Tymbarku.

Województwo Rzeszowskie

87. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Jarosławiu.
88. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Jaśle.
89. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Krośnie.
90. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Przeworsku z siedzibą w Łańcucie.
91. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Ropczycach.
92. Spółdzielnia Ogrodnicza w Rzeszowie.
93. Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Sanoku.

4.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 grudnia 1949 r.

w sprawie rybackich spółdzielni, zrzeszonych dotychczas w Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej.

Zarząd CZS zważywszy, że:

- a) Centrala Rybna, Centrala Spółdzielczo-Państwowa przekształca się na przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione, które nie będzie posiadało w stosunku do spółdzielni upraw-

nień instrukcyjno-rewizyjnych, przewidzianych art. 28 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym,

- b) plany gospodarcze spółdzielni na rok 1950 muszą być natychmiast włączone do ogólnych planów państwowych, p o s t a n a w i a :

— po uzgodnieniu z Ministerstwem Handlu Wewnętrznego i Ministerstwem Żeglugi:

- 1) przekazać z dniem 1 stycznia 1950 r. Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ wszystkie rybackie spółdzielnie śródlądowe: czynne, nieczynne i w likwidacji oraz Spółdzielnię „Sprzęt Rybacki“ w Warszawie i „Spółdzielnię Morską“ w Gdyni;
- 2) przekazać z dniem 1 stycznia 1950 r. przyszłej połączonej Centrali, powstałej z połączenia CSP i CSW „Solidarność“, wszystkie rybackie spółdzielnie morskie i zalewowe: czynne, nieczynne i w likwidacji oraz Spółdzielnię Pracy „Delfin“ w Szczecinie;
- 3) przekazać na dotychczasowych warunkach pracy i płacy cały personel rewizyjno-in-

strukcyjny z Centrali Rybnej do CRS „Samopomoc Chłopska“ i przyszłej połączonej Centrali Spółdzielni Pracy i Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“;

- 4) polecić Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej przekazanie natychmiastowe odpowiednim centralom planów gospodarczych spółdzielni rybackich na rok 1950;
- 5) polecić CRS „Samopomoc Chłopska“ i połączonej Centrali, powstałej z CSP i CSW „Solidarność“ natychmiastowe włączenie planów spółdzielni rybackich na rok 1950 do własnych planów gospodarczych.

Wykonanie powyższej uchwały powierza się zainteresowanym Centralom w porozumieniu z Wydziałem Prezydyjnym i Wydziałem Rewizyjnym CZS.

5.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 grudnia 1949 r.

w sprawie zmian w statucie CSS „Społem“

Zarząd CZS zatwierdza zmiany w statucie CSS „Społem“, uchwalone przez Zjazd Delegatów tejże Centrali w dniu 15 grudnia 1949 r., i postanawia ogłosić w Monitorze Spółdzielczym jednolity tekst tego statutu.

S T A T U T

Związku Spółdzielni Spożywców w Warszawie

(z uwzględnieniem zmian uchwalonych przez Zjazd Delegatów Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“ w Warszawie w dniach 14 i 15 grudnia 1949 r.)

§ 1.

Centrala nosi nazwę: „Związek Spółdzielni Spożywców w Warszawie“, zwana dalej w skrócie „Związkiem“.

Siedzibą Związku jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Związek jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego. Czas trwania Związku nie jest ograniczony.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Związku jest:

- a) rozwijanie i umacnianie handlu uspołecznionego w miastach przez krzewienie spółdzielczości spożywców,
- b) współdziałanie z handlem państwowym w wypieraniu elementów kapitalistycznych z handlu i lokalnej produkcji,
- c) podnoszenie poziomu gospodarczego i organizacyjnego spółdzielni spożywców oraz powiązanie ich gospodarki z planową gospodarką Państwa Ludowego,
- d) zapewnienie spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i prowadzenie działalności rewizyjno-instrukcyjnej,
- e) czuwanie nad rozwijaniem przez spółdzielnie działalności kulturalnej i wychowawczej wśród zrzeszonych członków,

§ 4.

W zakresie planowania Związek:

- a) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego, wytyczne planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni,
- b) koordynuje i zatwierdza plany pracy oraz budżety zrzeszonych spółdzielni oraz nadzoruje i kontroluje ich wykonanie,
- c) opracowuje według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego ogólnokrajowy plan gospodarczy zrzeszonych spółdzielni.

§ 5.

W zakresie wymiany Związek:

- a) organizuje zaopatrzenie zrzeszonych spółdzielni w artykuły spożywcze, artykuły przemysłowe przeznaczone do konsumpcji i użytku domowego,
- b) organizuje zaopatrzenie zakładów prowadzonych przez zrzeszone spółdzielnie w maszyny, materiały techniczne, surowce i półfabrykaty,
- c) organizuje zbyt produkcji własnej oraz zbyt nadwyżki produkcji zakładów przemysłowych prowadzonych przez spółdzielnie.

§ 6.

W zakresie produkcji Związek:

- a) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej zakładom prowadzonym przez zrzeszone spółdzielnie,
- b) prowadzi własne zakłady przemysłowe,
- c) bierze udział w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego i artykułów użytku domowego.

§ 7.

W zakresie zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy Związek:

- a) opracowuje plany sieci spółdzielni wymienionych w § 10 statutu oraz udziela pomocy przy ich zakładaniu,
- b) ustala wytyczne i podejmuje inne czynności w zakresie doskonalenia organizacji i metod pracy w zrzeszonych spółdzielniach,
- c) ustala wytyczne i udziela spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych,
- d) wychowuje i szkoli kadry dla spółdzielni oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego,
- e) opracowuje wzorcowe statuty oraz wydaje regulaminy i instrukcje dla spółdzielni.

§ 8.

W zakresie rewizji spółdzielni Związek:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 10 statutu oraz zatwierdza zmiany statutów zrzeszonych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy statutów wzorcowych,
- b) przeprowadza rewizje spółdzielni wymienionych w § 10 statutu przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego, jak również dopilnowuje usunięcia stwierdzonych braków i usterek w działalności spółdzielni,
- c) czuwa nad należytą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w spółdzielniach oraz w wypadkach przewidzianych ustawą lub statutem, zawiesza w czynnościach członków zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni.

§ 9.

Dla zrealizowania swoich celów Związek:

- a) nabywa, buduje, najmuje i wdzierżawia wszelki majątek nieruchomy i ruchomy,
- b) prowadzi własne biura, pracownie, poradnie i oddziały,
- c) prowadzi zakłady wtwórcze artykułów konsumpcyjnych i użytku domowego,
- d) zaopatruje w surowce oraz materiały potrzebne do produkcji własnej i zrzeszonych spółdzielni,
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach,
- f) prowadzi zakłady usługowe,
- g) urządza kursy, odczyty, wystawy,
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i drugi,
- i) przymiňuje darowizny i zapisy
- j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

II. CZŁONKOWIE

§ 10.

Członkami Związku są:

- a) spółdzielnie spożywców,
- b) inne spółdzielnie — na mocy decyzji Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 11.

Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Związku, z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości.

§ 12.

Udział w Związku wynosi zł 100.—.

Spółdzielnie zrzeszające osoby fizyczne deklarują po jednym udziale od każdego swego członka.

Spółdzielnie zrzeszające wyłącznie osoby prawne deklarują po 10 (dziesięć) udziałów od każdego członka.

Przy złożeniu deklaracji spółdzielnia wpłaca co najmniej 25% zadeklarowanych udziałów.

Pozostała część będzie uzupełniana co roku ratami w wysokości nie mniej niż 25% sumy zadeklarowanych udziałów.

§ 13.

Najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku członkowie Związku obowiązani są zgłosić do Związku według stanu z dnia 31 grudnia ubiegłego roku:

- a) spółdzielnie, zrzeszające osoby fizyczne — liczbę swych członków,
- b) spółdzielnie, zrzeszające osoby prawne — liczbę osób prawnych, zrzeszonych w tych spółdzielniach.

Równocześnie ze zgłoszeniem, spółdzielnie obowiązane są zadeklarować odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 14.

Członkowie Związku odpowiadają za jego zobowiązania tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 15.

Członkowie Związku mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Związku,
- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Związku,
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Związku,
- d) żądać od władz Związku udzielania wskazówek, pomocy i poparcia w swej statutowej działalności,
- e) uczestniczyć w podziale nadwyżek Związku.

§ 16.

Członkowie Związku mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Związku,
- b) prowadzić swoją działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz wypełniać zobowiązania przyjęte wobec Związku,
- c) poddawać się rewizjom, dokonywanym przez rewidentów Związku, oraz usuwać braki i usterek w swej działalności stosownie do założeń poradczych,
- d) przedstawiać do zatwierdzenia Związku uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni,
- e) stosować się do rad, wskazówek i instrukcji Związku w zakresie organizacyjnym i gospodarczym,
- f) zawiadamiać o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych

nych terminach przepisane przez Związek sprawozdania, odpisy protokółów walnych zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz,

- g) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Związku i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 17.

W wypadku likwidacji spółdzielni rozrachunek ze Związkiem z tytułu wpłaconych udziałów następuje zaraz po zatwierdzeniu przez Zjazd Delegatów sprawozdania za ten rok obrachunkowy Związku, w którym Związek został powiadomiony o rozpoczęciu likwidacji.

§ 18.

Spółdzielnia nie odpowiadająca wymogom § 10 statutu traci członkostwo w Związku na podstawie decyzji Zarządu, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Poza tym członkostwo spółdzielni w Związku gaśnie z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru spółdzielni.

W wypadku rozwiązania, spółdzielnia nie korzysta z uprawnień wymienionych w § 15 pkt. a), b).

III. WŁADZE ZWIĄZKU

A. Zjazd Delegatów Związku

§ 19.

Zjazd Delegatów Związku jest najwyższą władzą Związku i spełnia funkcje walnego zgromadzenia.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy:

- ustanawianie ogólnych zasad działalności Związku i spółdzielni zrzeszonych,
- zatwierdzanie sprawozdania z działalności Związku,
- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- zmiana statutu,
- uchwalenie regulaminu obrad Zjazdu oraz zatwierdzenie regulaminu Rady Nadzorczej,
- podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy,
- interpretacja uchwał poprzednich Zjazdów oraz postanowień statutu,
- rozstrzyganie wszelkich spraw we właściwym czasie na porządku obrad Zjazdu postawionych (§ 24 statutu).

§ 20.

Delegaci na Zjazd Delegatów Związku są wybierani przez Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni w stosunku 1 delegat na pełną liczbę 5000 członków zrzeszonych w spółdzielniach danego okręgu. Zgromadzenie wybiera co najmniej jednego delegata.

Liczbę delegatów przypadającą na każdy okręg ustala Rada Nadzorcza Związku, biorąc za podstawę liczbę członków zrzeszonych w spółdzielniach w oparciu o postanowienia §§ 12 i 13 statutu. Delegat na Zjazd Delegatów Związku ma tylko jeden głos.

§ 21.

W Zjeździe uczestniczą z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Związku oraz przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Centralnej Rady Związków Zawodowych, Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych, Ligi Kobiet, Związku Młodzieży Polskiej oraz zarządów central spółdzielni, central spółdzielczo-pracowniczych i przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych, z którymi zrzeszone spółdzielnie utrzymują stosunki gospodarcze.

§ 22.

Delegatem na Zjazd Delegatów Związku może być tylko członek spółdzielni zrzeszonej w Związku. Delegat może reprezentować tylko jeden okręg i głosuje osobiście.

§ 23.

Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Związku co roku za pomocą pisemnych zawiadomień oraz przez ogłoszenie w organie własnym i w organie Centralnego Związku Spółdzielczego przynajmniej na dwa tygodnie przed datą Zjazdu z oznaczeniem terminu, miejsca i porządku obrad.

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd zgodnie z przepisami ustawy.

§ 24.

Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów powinny być złożone Zarządowi Związku na piśmie na cztery tygodnie przed terminem Zjazdu.

§ 25.

Uchwały na Zjeździe Delegatów zapadają zwykłą większością głosów oddanych z wyjątkiem uchwał w sprawie zmian statutu, które wymagają większości 2/3 głosów oddanych o ile ustawa nie stanowi inaczej.

§ 26.

Obrady Zjazdu Delegatów otwiera i zarządza wybory przewodniczącego Zjazdu — przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca. Zjazd obraduje na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

§ 27.

Protokół Zjazdu Delegatów podpisuje przewodniczący lub jego zastępca, sekretarz oraz przynajmniej dwóch obecnych na Zjeździe członków Rady Nadzorczej i dwóch członków Zarządu Związku. Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy. Uchwały Zjazdu winny być ogłoszone w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza

§ 28.

Rada Nadzorcza czuwa nad prawidłowością działalności Związku.

Do zakresu działania Rady Nadzorczej w szczególności należy:

- ustalanie liczby członków Zarządu Związku w granicach przewidzianych w § 38 statutu oraz powoływanie i odwoływanie Prezesa i członków Zarządu,

- b) ustalanie wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu,
- c) uchwalanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych,
- d) określanie pełnomocnictw organów Związku i zatwierdzanie odpowiednich instrukcji,
- e) nadzór nad działalnością Zarządu i Rad Okręgowych,
- f) ustalanie projektów wzorcowych statutów dla spółdzielni,
- g) zatwierdzanie planów sieci spółdzielni zrzeszonych w Związku,
- h) ustalanie projektów planów gospodarczych spółdzielczości spożywców,
- i) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań,
- j) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz postanawianie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat,
- k) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania majątku nieruchomego Związku oraz do wznoszenia nowych budowli,
- l) upoważnianie Zarządu do wzięcia udziału finansowego w innych spółdzielniach i przedsiębiorstwach,
- l) zatwierdzanie opłat za specjalne świadczenia Związku,
- m) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki Związku,
- n) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Związku, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy,
- o) rozstrzyganie sporów, wynikających pomiędzy członkami Związku a Zarządem Związku,
- p) zatwierdzenie pełnomocników Związku, powołanych przez Zarząd.

§ 29.

Rada Nadzorcza składa się z 30 członków i 6 zastępców wybieranych przez Zjazd Delegatów w głosowaniu tajnym. Kandydatami mogą być tylko członkowie spółdzielni zrzeszonych w Związku. Kadencja Rady trwa dwa lata, przy czym co roku ustępuje połowa członków Rady i zastępców. Ustępujący może być wybrany ponownie.

§ 30.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Centralnej Rady Związków Zawodowych, Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych, Ligi Kobiet, ZMP oraz członkowie Zarządu i pełnomocnicy Związku.

§ 31.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienia.

W razie ustąpienia, utraty mandatu, zawieszenia (§ 35 statutu) lub śmierci członka Rady Nadzorczej, jego miejsce do końca kadencji zajmuje jeden z zastępców w kolejności otrzymanej ilości głosów przy wyborach dokonanych przez Zjazd Delegatów,

§ 32.

Corocznie, na pierwszym swoim posiedzeniu po Zejeździe Delegatów, Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali regulamin Rady.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swoich uprawnień z wyjątkiem wymienionych w § 28 pkt. a), b), c), i), j), n) statutu.

§ 33.

Rada Nadzorcza może powołać spośród członków Rady komisje stałe lub czasowe dla wykonania poszczególnych zadań ustalonych przez regulamin lub zleconych przez Radę.

Komisje nie mogą podejmować uchwał w zastępstwie Rady Nadzorczej.

§ 34.

Uchwały Rady są prawomocne, jeżeli powzięte zostaną większością głosów przy udziale co najmniej 16 członków, a w tym prezesa lub jego zastępcy.

§ 35.

Jeżeli członek Rady zaniedbuje swoje obowiązki lub działa na szkodę Związku, Rada Nadzorcza może zawiesić go w czynnościach uchwałą powziętą w głosowaniu tajnym większością głosów statutowej liczby członków.

O pozbawieniu mandatu decyduje najbliższy Zjazd Delegatów uchwałą powziętą zwykłą większością głosów oddanych.

§ 36.

Do czasu ukonstytuowania się nowej Rady Nadzorczej, obowiązki jej pełni Rada Nadzorcza w poprzednim składzie.

.C. Zarząd.

§ 37

Zarząd jest władzą wykonawczą Związku.

Zadaniem Zarządu jest bezpośrednie zarządzanie wszystkimi sprawami Związku, reprezentowanie Związku oraz działanie w jego imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu.

Do obowiązków Zarządu należy wykonywanie zadań przewidzianych w §§ 4, 5, 6, 7, 8 i 9 statutu z ograniczeniami nałożonymi przez ustawy, statut i uchwały Zjazdu Delegatów i Rady Nadzorczej.

§ 38.

Zarząd składa się z 3 do 6 członków.

Zarząd jest powoływany na czas nieokreślony.

Prezesa i członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza uchwałą powziętą w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków Rady.

Na czele Zarządu stoi Prezes, który kieruje jego pracami.

Umowę o pracę z członkami Zarządu zawiera przewodniczący Rady Nadzorczej na warunkach ustalonych przez Radę Nadzorcza.

§ 39.

Rada Nadzorcza powołuje jednego członka Zarządu do kierowania działalnością rewizyjną Związku.

Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 40.

W wypadku, jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Związku, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał władz Związku lub obowiązujących planów gospodarczych, Zarząd Związku może albo zawiesić w czynnościach członków zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, albo też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 41.

Zarząd Związku może uzależnić wykonywanie przez pracowników zrzeszonych spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień. Rodzaje pracowników podlegających temu przepisowi oraz sposób nadawania uprawnień, ustali Zarząd Związku w specjalnym regulaminie opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 42.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w sposób przewidziany w regulaminie. Uchwały Zarządu są prawomocne, jeśli zostały powzięte większością głosów w obecności prezesa lub jego zastępcy.

W posiedzeniach Zarządu uczestniczy z głosem doradczym przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych; w posiedzeniach Zarządu mogą też brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej Związku lub jego zastępca oraz przedstawiciel Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 43.

Członkowie Zarządu są obowiązani brać udział we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej i przedstawiać wszelkie żądane wyjaśnienia, księgi, dokumenty i korespondencję Związku.

§ 44.

Oświadczenia woli w imieniu Związku składają przez swe podpisy pod firmą Związku dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Związku.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

A. Zgromadzenia Okręgowe

§ 45.

O utworzeniu Okręgu, jego granicach i siedzibie decyduje Zarząd Związku.

§ 46.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni zrzeszonych w Związku zwołuje co roku Zarząd, najpóźniej w m-cu czerwcu, za pomocą pisemnych zawiadomień rozesłanych co najmniej na 2 tygodnie przed terminem. W zawiadomieniu winien być podany porządek obrad.

§ 47.

Każda spółdzielnia — członek Związku ma na Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni jeden głos na każdych pełnych 500 członków, co najmniej jednak jeden głos. Spółdzielnia zrzeszająca wyłącznie osoby, prawne ma na Okręgowym Zgromadzeniu jeden głos. Za podstawę do oznaczenia liczby członków przyjmuje się otrzymane przez Zarząd Związku zgłoszenia spółdzielni dokonane zgodnie z postanowieniami §§ 12 i 13 niniejszego statutu.

§ 48.

Przedstawiciele spółdzielni na Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni wybiera Rada Nadzorcza spółdzielni. Prawo głosu można wykonać tylko osobiście. Jeden przedstawiciel nie może posiadać więcej niż 20 głosów.

§ 49.

Do zakresu działania Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni należy:

- rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności Związku oraz składanie odpowiednich wniosków Zarządowi Związku,
- uchwalanie planu działalności Rady Okręgowej,
- rozpatrywanie innych spraw wniesionych przez Zarząd Związku lub Radę Okręgową,
- zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów,
- wyбір delegatów na Zjazd Delegatów Związku (§ 20 statutu),
- wyбір członków Rady Okręgowej i ich zastępców.

§ 50.

Prócz zwyczajnych Okręgowych Zgromadzeń Zarząd Związku może w porozumieniu z Radą Okręgową zwoływać nadzwyczajne Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni dla omówienia spraw dotyczących Okręgu lub też całego Związku.

§ 51.

W Okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni biorą udział z głosem doradczym kierownicy placówek terenowych Związku oraz przedstawiciele:

- Zarządu Związku,
- Centralnego Związku Spółdzielczego,
- Rady Związków Zawodowych,
- Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych,
- Ligi Kobiet,
- ZMP,
- innych central spółdzielni, spółdzielczo-państwowych i przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych, z którymi zrzeszone spółdzielnie utrzymują stosunki gospodarcze,
- i inni zaproszeni goście.

§ 52.

Rada Okręgowa składa się z 9 do 18 członków i 3 do 5 zastępców wybieranych przez Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni spośród członków spółdzielni.

W składzie Rady Okręgowej dwóch jej członków winno reprezentować Okręgową Radę Związków

Zawodowych, jeden zaś winien reprezentować młodzież zorganizowaną w ZMP. Przynajmniej 20% członków Rady powinny stanowić kobiety.

Ponadto w skład Rady Okręgowej wchodzi członkowie Rady Nadzorczej Związku zamieszkali na terenie danego okręgu.

Kadencja Rad Okręgowych trwa rok.

Regulamin Rady Okręgowej może przewidzieć kooptację członków Rady. Z głosem doradczym wchodzi do Rady Okręgowej: przedstawiciel Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych, kierownicy placówek terenowych Związku oraz przedstawiciele innych instytucji i organizacji, przewidziani w regulaminie Rady.

§ 53.

Zadaniem Rady Okręgowej jest:

- a) czuwanie nad prawidłowym rozwojem zrzeszonych spółdzielni na terenie okręgu,
- b) współpraca z organami samorządu wewnętrznego zrzeszonych spółdzielni i kontrola ich działalności,
- c) współdziałanie w rozwoju ruchu współzawodnictwa pracy i pełnym stosowaniu zasad planowego systemu oszczędzania w zrzeszonych spółdzielniach,
- d) współdziałanie z organami Związku w prowadzeniu prac organizacyjnych, szkoleniowych, społecznych i propagandowych i inicjowanie prac w tym zakresie na terenie okręgu,
- e) kontrola wykonania planów gospodarczych zrzeszonych spółdzielni,
- f) kontrola działalności placówek Związku na terenie okręgu,
- g) zgłaszanie Zjazdowi Delegatów, Radzie Nadzorczej i Zarządowi Związku wniosków i postulatów w sprawach organizacyjnych i gospodarczych.

Szczegółowy zakres zadań Rad Okręgowych ustala regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Związku, która też sprawuje nadzór nad ich działalnością. Regulamin ten może rozszerzyć zadania Rad Okręgowych.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ

§ 54.

Związek posiada następujące fundusze:

- a) fundusz udziałowy,
- b) fundusz społeczny (zasobowy),
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny,
- d) fundusze specjalne.

Regulamin funduszy uchwała Rada Nadzorcza.

§ 55.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały dokonywanych zgodnie z §§ 12 i 13 statutu.

§ 56.

Fundusz społeczny (zasobowy) tworzy się:

- a) z przelewów z czystej nadwyżki,

b) z wpływów nadzwyczajnych.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 57.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat, wynoszących 10% czystej nadwyżki, wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni i służy dla finansowania inwestycji w spółdzielniach. Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Związku całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 58.

Fundusze specjalne mogą być tworzone przez Radę Nadzorczą dla określonych zadań i powstają z wpływów, wskazanych przez Radę Nadzorczą.

§ 59.

Przypadające członkom sumy z tytułu zwrotów od zakupu będą zaliczone na poczet ich niepełnych udziałów aż do czasu całkowitego ich pokrycia. Po całkowitym pokryciu zadeklarowanych udziałów, przypadające członkom sumy z tytułu zwrotów od zakupów będą postawione do dyspozycji członków po upływie 3 miesięcy od daty zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą bilansu Związku za odpowiedni rok obrachunkowy.

§ 60.

Rokiem obrachunkowym Związku jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, zamyka wszystkie rachunki, układa sprawozdania roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w miesiącu maju winien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków.

§ 61.

Przy układaniu bilansu należy corocznie dokonywać odpisów na amortyzację, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 62.

Straty bilansowe pokrywa się przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie braku lub wyczerpania tego funduszu odpisuje się je z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych przez spółdzielnie udziałów.

VI. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 63.

Rozwiązanie i likwidacja Związku następuje w wypadkach określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

VII. OGŁOSZENIA

§ 64.

Wszelkie ogłoszenia, wymagane przez ustawę, będą zamieszczane we własnym organie Związku i w organie Centralnego Związku Spółdzielczego.

6.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 grudnia 1949 r.

w sprawie regulaminu Funduszu Wyrównawczego Spółdzielczości .

Nawiązując do uchwały z dnia 30.IX.49 r., akceptującej regulamin Funduszu Wyrównawczego Spółdzielczości, Zarząd CZS postanawia przyjąć do wiadomości zmiany wprowadzone do regulaminu,

a zaproponowane przez Ministerstwo Skarbu i zaakceptować regulamin Funduszu Wyrównawczego Spółdzielczości w brzmieniu załączonym do niniejszej uchwały.

Załącznik

REGULAMIN FUNDUSZU WYRÓWNAWCZEGO SPÓŁDZIELCZOŚCI

1. Na podstawie punktu 13 uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12.4.1949 r. w sprawie zasad systemu finansowego spółdzielczości, ustala się dla Funduszu Wyrównawczego Spółdzielczości niniejszy regulamin.
2. Celem Funduszu jest:
 - a) wyrównanie tych strat wykazanych przez spółdzielnie za okres od dnia 1 lipca 1949 roku do dnia 31 grudnia 1949 r., które nie znajdują pokrycia w ramach dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 r. o uregulowaniu niektórych zobowiązań przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej i instytucji publicznych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 342).
 - b) pokrywanie ponoszonych przez spółdzielnie strat planowanych po dniu 1 stycznia 1950 r.

Straty ponoszone przez spółdzielnie z tytułu prowadzenia akcji zleconych powinny być pokrywane przez zleceniodawców, zgodnie z p. 6 uchwały KERM z dnia 12.4.1949 r. w sprawie zasad systemu finansowego spółdzielczości.
3. Fundusz wyrównawczy tworzy się na dwóch szczeblach:
 - a) przy centralach spółdzielni i centralach spółdzielczo-państwowych dla poszczególnych pionów spółdzielczych; fundusze te będą gromadzone na odrębnych rachunkach central w bankach finansujących działalność eksploatacyjną;
 - b) przy Centralnym Związku Spółdzielczym — ogólny fundusz wyrównawczy dla całej spółdzielczości, gromadzony na odrębnym rachunku Centralnego Związku Spółdzielczego w Narodowym Banku Polskim.
4. Fundusze przy centralach mają charakter przejściowy, obejmując swym zasięgiem spółdzielnie podległe danym centralom, a będą przeznaczone na wyrównanie tych strat za okres od 1 lipca 1949 r. do 31 grudnia 1949 r., które nie znajdują pokrycia w ramach dekretu powołanego w punkcie 2.
5. Ogólny fundusz wyrównawczy przy Centralnym Związku Spółdzielczym będzie stanowił rezerwę, z której będą zasilane fundusze central w przypadkach, gdy centrale z uwagi na rozmiar strat wymienionych w punkcie 2 a) poniesionych przez spółdzielnie w nich zrzeszone, nie będą w stanie pokryć ich własnego funduszu. Z tego funduszu będą też pokrywane straty wymienione w punkcie 2 b) niniejszego regulaminu.
6. Po pokryciu strat spółdzielni zrzeszonych w danej centrali, zgodnie z punktem 4 niniejszego regulaminu, pozostałość funduszu wyrównawczego tej centrali zostanie przelana na ogólny fundusz wyrównawczy przy Centralnym Związku Spółdzielczym. Dalsze wpłaty dokonywane będą bezpośrednio na ogólny fundusz wyrównawczy.
7. Fundusze wyrównawcze przy centralach administrowane są przez zarządy tych central. O udzielenie pomocy finansowej z funduszu występują spółdzielnie za pośrednictwem właściwych oddziałów central. Wnioski ich muszą być zaopiniowane przez właściwe oddziały banków finansujących.
8. Fundusz wyrównawczy przy Centralnym Związku Spółdzielczym jest administrowany przez Zarząd CZS. Wnioski o zasilenie funduszu wyrównawczego centrali z funduszu przy CZS składa zainteresowana centrala w przypadkach, kiedy rozmiary strat spółdzielni w niej zrzeszonych wymienionych w punkcie 2a) niniejszego regulaminu, nie pozwalają na pokrycie ich z funduszu wyrównawczego danej centrali. Centrale również składają w imieniu swoich spółdzielni wnioski o pokrycie strat planowych zgodnie z punktem 2b) niniejszego regulaminu.
9. O konieczności udzielenia i wysokości pomocy finansowej z funduszy wyrównawczych decydują władze administrujące funduszami na podstawie nadesłanych wniosków oraz dołączonych do nich opinii i materiałów. Wnioskodawca ma obowiązek załączania do wniosku bilansu netto na dzień 31.12 ub.r. oraz ostatniego bilansu okresowego z roku, w którym występuje z wnioskiem o pokrycie strat. Przy wystąpieniu o pokrycie strat planowych, należy przedłożyć również plan finansowy wykazujący straty i zatwierdzony przez odpowiednią władzę gospodarczą.
10. Pomoc z funduszy wyrównawczych będzie spółdzielniom udzielana w postaci bezzwrotnych dotacji.
11. Fundusze wyrównawcze przy centralach powstają:

- a) z części czystej nadwyżki określonej przez Przewodniczącego PKPG w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Centralnym Związkiem Spółdzielczym, w ramach zarządzenia ustalającego zasady podziału czystej nadwyżki w spółdzielniach,
 - b) z zainkasowanych na rzecz central po dniu 30.6.1949 r. zaległych opłat rewizyjnych od spółdzielni za czas do 30.6.1948 r.,
 - c) z innych źródeł, które określi CZS na wniosek zainteresowanej centrali,
 - d) z dotacji.
12. Ogólny fundusz wyrównawczy przy Centralnym Związku Spółdzielczym powstaje:
- a) z części wpływów na fundusze wyrównawcze central, określonej przez CZS,
 - b) z pozostałości funduszy wyrównawczych central po ich likwidacji w centralach,
 - c) z dotacji.

Po likwidacji funduszy wyrównawczych przy centralach, wszelkie wpływy zgodnie z p. 6 regulaminu odprowadzane będą na ogólny fundusz wyrównawczy.

- 13. Spółdzielnie obowiązane są przelewać na rachunek funduszu wyrównawczego centrali do dnia 25-go każdego miesiąca, zaliczkowo, kwotę równą 1/12 części rocznego planu wpłat. Rozliczenie wpłat następuje wg. kwartalnych lub rocznych zamknięć rachunkowych, na podstawie których dokonywany będzie dodatkowy przelew na fundusz lub zwrot z funduszu nadpłaconych zaliczek. Należytego biegu wpłat i rozliczeń dopilnują wydziały finansowe central. Kontrolę obliczeń wpłat na fundusz wyrównawczy będą przeprowadzać organa kontroli wewnętrznej central lub wydziały rewizyjne.
- 14. O likwidacji funduszy wyrównawczych przy centralach decyduje Centralny Związek Spółdzielczy w porozumieniu z właściwym bankiem finansującym.

7.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 23 grudnia 1949 r.

w sprawie zmiany systemu prenumeraty pism „Monitor Spółdzielczy“ i „Przegląd Spółdzielczy“.

Opierając się na propozycjach Biura Organizacji i Spraw Osobowych Prezydium Rady Ministrów, Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia co następuje:

- 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1950 r. „Monitor Spółdzielczy“ rozsyłany będzie przez Zakłady Wydawnictw Spółdzielczych do wszystkich spółdzielni na podstawie wykazów adresów zgłoszonych przez poszczególne Centrale spółdzielni i spółdzielczo-państwowe — w ilościach ustalonych przez Centrale, nie mniej jednak niż po jednym egzemplarzu dla każdej spółdzielni.
- 2. Należność za rozsyłane w myśl p. 1 egzemplarze obciążać będzie Centrale, a nie spółdzielnie. Centrale należność uiszczają w ratach kwartalnych, w połowie każdego kwartału za bieżący okres, na podstawie wystawionych przez ZWS rachunków. Wynikłe z powyższego tytułu ob-

ciążenia pokrywane są z opłat członkowskich spółdzielni.

- 3. Spółdzielnie mają prawo niezależnie od egzemplarzy obowiązkowych, prenumerować za normalną opłatą abonamentową, dalsze egzemplarze „Monitora Spółdzielczego“. (Winno to jednak być traktowane zupełnie wyjątkowo).
- 4. Zasady podane w punktach 1 — 3 obowiązują również odpowiednio w odniesieniu do miesięcznika „Przegląd Spółdzielczy“, jako organu Centralnego Związku Spółdzielczego.
- 5. Zaleca się Centralom Spółdzielni i Centralom Spółdzielczo-Państwowym ustalenie dla podległych im spółdzielni minimum obowiązkowych egzemplarzy pism branżowych, które wysyłane by były przez Zakłady Wydawnictw Spółdzielczych równie na rachunek Central.

8.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 12 stycznia 1950 r.

w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych.

Na podstawie §§ 4, 7 i 8 instrukcji CZS z dnia 4 listopada 1948 r. o nadawaniu uprawnień rewizyjnych i kwalifikowaniu rewidentów (Monitor Spółdzielczy Nr 10-11/1948, poz. 69), Zarząd CZS, na wniosek Komisji Egzaminacyjnej CZS, postanawia:

- a) nadać uprawnienia rewizyjne 50 rewidentom, wymienionym na liście Nr 7, stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały,
- b) uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Spółdzielczym,
- c) wykonanie uchwały powierza się Wydziałowi Rewizyjnemu.

Załącznik

L I S T A Nr 7

REWIDENTÓW, KTÓRYM UCHWAŁĄ ZARZĄDU C.Z.S. Z DNIA 12 STYCZNIA 1950 R. NADANO UPRAWNIENIA REWIZYJNE.

Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich.

1. Bakun Henryk	13. Michalec Kazimierz
2. Bielecki Stanisław	14. Müller Julian
3. Brodziński Stanisław	15. Piątkowski Mieczysław
4. Drygas Stefan	16. Szarawara Wawrzyniec
5. Gottschlik Stanisław	17. Szulc Marian
6. Grudzień Zygmunt	18. Śmigowski Edmund
7. Horzewski Władysław	19. Świdzki Ryszard
8. Kasiura Zygmunt	20. Tomczak Stefan
9. Krupa Brunon	21. Urbański Stefan
10. Łabaj Lech	22. Wawiórko Edward
11. Maciejewski Zygmunt	23. Wilk Stanisław
12. Marcinkowski Ignacy	24. Wiśniewski Alfons

Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“

1. Basaj Stanisław	14. Maleszewski Antoni
2. Bohuszewicz Polikarp	15. Mianowski Juliusz
3. Betliński Janusz	16. Morawski Stanisław
4. Borowski Waclaw	17. Narolewski Waclaw
5. Chałupko Jerzy	18. Nowak Lucjan
6. Grudka Lucjan	19. Oliwa Stanisław
7. Grzechnik Eugeniusz	20. Pacyński Bronisław
8. Haniszewski Władysław	21. Rytelewski Franciszek
9. Haponiuk Piotr	22. Samezyk Mikołaj
10. Jężeński Józef	23. Solski Stanisław
11. Kołata Mieczysław	24. Szajowski Franciszek
12. Kubisz Jan	25. Wiesiołek Jan
13. Łuszczyński Roman	26. Wiśniewski Edward

9.

INSTRUKCJA WYDZIAŁU SZKOLENIA CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 31 grudnia 1949 r.

w sprawie techniki księgowania operacji na r-ku SFSK w placówkach spółdzielczych, obowiązująca od dnia 1 stycznia 1950 r.

(Tekst jednolity — obejmujący treść instrukcji Wydziału Szkolenia i Propagandy z dnia 4 czerwca 1949 r. (Monitor Spółdzielczy, Nr A-12, poz. 90) z uwzględnieniem uzupełnień i zmian dokonanych w roku 1949).

I. R-k SFSK, jako konto rozliczeniowe, odniesione zostaje do klasy I-ej jednolitego planu kont i oznaczony symbolem 1840 w podgrupie 184 (Fundusze Socjalne).

II. Świadczenia spółdzielni na rzecz SFSK z tytułu:

a) 3% sumy płac brutto — księguje się na podstawie noty memoriałowej, przy każdorazowym sporządzaniu listy płac (stałych, premii, ryczałtów, godzin nadliczbowych i innych):

Wn — narzut na Fundusz Szkolenia Kadr, w podgrupach kont kosztów osobowych 417 wzgl. 427.

Ma — SFSK konto rozliczeniowe 1840 (subkonto 18400, subkonto 184000);

b) 10% czystej nadwyżki bilansowej (zysku) — na podstawie noty memoriałowej nie-

zwłocznie po dokonaniu podziału nadwyżki za rok ubiegły:

Wn — r-k wyników — konto podgrupy 090,
Ma — SFSK — konto rozliczeniowe 1840 (subkonto 18400, subkonto 184001).

III. Świadczenia central, ich zakładów głównych i oddziałów okręgowych na rzecz SFSK z tytułu 3% sumy płac brutto i z tytułu 10% nadwyżki netto są obliczane i księgowane jak w pkt II lit. a, b, z tym, że sumy zaksięgowane na dobro konta rozliczeniowego 1840 przelewa się z ogólnego r-ku czekowego centrali lub oddziału okręgowego na odrębny r-k w banku (konto separato), księgując:

Wn — bank (konto separato SFSK),
Ma — bank (r-k czekowy).

IV. Instytucje spółdzielcze otrzymujące ze Skarbu Państwa, od instytucji samorządowych lub in-

nych (lecz nie z CZS lub central) subwencje na cele szkolenia, na podstawie zawiadomienia bankowego (lub kasy) księgują:

a) jeżeli kwoty subwencji przekazano na konto bankowe ogólne Centrali lub wprost do kasy

Wn — bank (r-k czekowy) lub kasa,

Ma — SFSK konto rozliczeniowe 1840 (subkonto 18400, subkonto 184002, subkonto 1840020).

przenosząc następnie:

Ma — bank (r-k czekowy) lub kasa,

Wn — bank (konto separato SFSK).

b) jeżeli wskazano instytucji udzielającej subwencji odpowiednie konto, wówczas księguje się:

Wn — bank (konto separato SFSK)

Ma — SFSK konto rozliczeniowe 1840 (subkonto 184002, subkonto 1840020).

V. W pionach tych central, które nie prowadzą centralnej kontroli świadczeń na rzecz SFSK, oddziały okręgowe księgują otrzymane od spółdzielni przelewy (przekazy) dotyczące r-ku SFSK jak następuje:

Wn — bank (konto separato SFSK, a także wyjątkowo r-k kasy),

Ma — konto rozliczeniowe 1840 (18400)

i przelewają regularnie co miesiąc kwoty świadczeń spółdzielni i własnych na konto separato SFSK centrali, księgując:

Wn — r-k rozliczeniowy centrali

Ma — konto separato SFSK (własne).

Jeśli przelewu dokonano na ogólny r-k czekowy oddziału — to sumy należne z tego tytułu SFSK odprowadzają o/okręgowe niezwłocznie, na własne konto separato SFSK i przelewają raz w miesiącu salda z własnego r-ku bankowego SFSK na konto separato SFSK swej centrali.

VI. Odprowadzenie (przekazanie) do właściwej Centrali wzgl. oddziału okręgowego na r-k SFSK kwot zapisanych wg pktu II lit. a), b) i pktu III winno być dokonywane przynajmniej raz w miesiącu i księgowane:

a) jako przelew przez bank

Wn — konto rozliczeniowe 1840

Ma — bank r-k czekowy (w spółdzielniach)

Ma — bank konto separato SFSK (w o/Okręgowych)

b) jako przekaz pocztowy lub gotówkę (wyjątkowo)

Wn — konto rozliczeniowe 1840

Ma — r-k kasy.

VII. Zasiłki (dotacje) otrzymane z polecenia CZS od innych central są księgowane:

Wn — bank (konto separato SFSK)

Ma — SFSK konto rozliczeniowe 1840 (subkonto 184002, subkonto 1840021).

VIII. Centrale lub oddziały okręgowe, otrzymane wg pkt VI lit. a) i b) sumy z przelewów (prze-

kazów) lokują na odpowiednim koncie bankowym i księgują ostatecznie:

Wn — bank (konto separato SFSK)

Ma — SFSK konto rozliczeniowe 1840, subkonto 18400, subkonta 184000, 184001, 184002, 184003),

a w kartotece zapisuje się na koncie właściwego oddziału okręgowego wzgl. spółdzielni (por. niżej pkt XI).

IX. Centrale, dokonywując wypłaty z r-ku SFSK (konto rozliczeniowe 1840) czynią to w granicach dyspozycji CZS z oddzielnego konta bankowego i księgują:

a) wydatki na własną akcję szkolenia:

Wn — konto rozliczeniowe 1840 (z rozbi-
ciem na poszczególne subkonta bu-
dżetowe patrz załącznik).

Ma — bank (konto separato SFSK);

b) wypłaty dotacji dla oddziałów okręgowych, na wykonanie zatwierdzonego planu pracy:

Wn — konto rozliczeniowe o/okręgowego

Ma — bank (konto separato SFSK);

c) wypłaty zaliczek na akcje szkolenia (w centralach dla o/okr., w o/okr. dla sp-ni):

Wn — r-k dłużników i wierzycieli (konto
sp-ni lub o/okr.)

Ma — bank (konto separato SFSK);

d) rozliczenie wypłaconych zaliczek należy księgować na kontach przeciwstawnych;

e) przelewy na r-k SFSK do innych central lub CZS:

Wn — konto rozliczeniowe 1840 (subkon-
to 184015)

Ma — bank (konto separato SFSK);

f) zwroty niewykorzystanych zaliczek SFSK (lit. b) ze sp-ni lub o/okr.:

Wn — bank (konto separato SFSK)

Ma — r-k dłużników i wierzycieli (konto
sp-ni lub o/okr.).

X. Oddziały okręgowe central księgują dotacje otrzymane z centrali na realizację programu pracy:

a) Wn — bank (konto separato SFSK)

Ma — konto rozliczeniowe centrali;

b) wydatki poniesione na realizację programu pracy:

Wn — konto rozliczeniowe Centrali

Ma — bank (konto separato SFSK).

XI. Centrale i oddziały okręgowe prowadzą kartotekę kontroli świadczeń na rzecz SFSK.

XII. Spółdzielnie nie prowadzą kartoteki wydatków na szkolenie, ograniczając się do przesyłania sprawozdań finansowych z wykonania poszczególnych akcji.

XIII. a) Wszelkie przedmioty (ruchomości), zakupione przez SFSK jako pomoce naukowe lub urządzenia pracowni naukowych w spółdzielczych ośrodkach szkolenia — stanowią majątek tej centrali sp-ni, której

własnością jest dany ośrodek szkolenia.
Wymienione wyżej ruchomości jako składnik majątkowy objęte zostają spisem inwentarza ośrodka szkolenia.
Kosztem zakupu tychże ruchomości obciąża się SFSK księgując:

Wn — r-k SFSK konto rozliczeniowe 1840
(subkonto 184013, 1840230)

Ma — bank (konto separato SFSK).

Wprowadzenie tych ruchomości do majątku centrali sp-ni dokonane zostaje drogą następujących księgowania:

Wn — r-k ruchomości ośrodka szkolenia centrali

Ma — r-k dochodów i zysków pozaoperacyjnych.

Jako dokumenty do księgowania służą tu oryginalne rachunki zakupu ruchomości.

b) Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia, należy dokonać inwentaryzacji zakupionych przy pomocy środków pieniężnych SFSK przedmiotów za okres od 1.I.1949 r. i wprowadzić określone ruchomości do majątku ośrodka szkolenia drogą oznaczonych wyżej księgowania.

c) Zgodnie z postanowieniem § 3 Regulaminu SFSK, tylko te przedmioty (ruchomości), które są pomocami naukowymi lub stanowią urządzenia pracowni naukowych mogą być nabywane z SFSK

Kosztem zakupu innych przedmiotów, nie odpowiadających warunkom § 3 Regulaminu SFSK, nie można obciążać SFSK.

d) Amortyzacja ruchomości, stanowiących pomoce naukowe i urządzenia pracowni naukowych, obciąża koszty tej centrali, której własność stanowi dany ośrodek szkolenia.

Załącznik

PLAN KONT RACHUNKU SFSK (podgrupa 184).

Konto	Subkonto	Rozwinięcie kont pomocniczych dla subkonta	Wyszczególnienie
1840			Spółdzielczy Fundusz Szkol. Kadr
	18400		Dochody
		184000	3% funduszu p'ac
		184001	10% nadwyżki netto
		184002	inne
		1840020	subwencje ze Skarbu Państwa, od instytucji samorządowych lub innych
		1840021	dotacje lub zaliczki z CZS wzgl. od innych central
		184003	nadwyżki budżetowe SFSK z 1949 r.
		1840030	3% Funduszu Płac za 1949 r.
		1840031	10% nadwyżki netto za 1949 r.
		1840032	inne wpływy
	18401		Wydatki
		184010	Szkolenie pracowników
		1840100	Kursy ustne
		18401000	wykłady, ćwiczenia, seminaria
		18401001	koszty utrzym. wykład. i kier. kursu
		18401002	diety i k-ty przejazd. wykł. i kier.
		18401003	koszty utrzymania uczestników
		18401004	diety i koszty przejazd. uczestn.
		18401005	pomoce naukowe, skrypty, podręczniki
		18401006	różne
		1840200	Konferencje
		18402000	wykłady, seminaria, ćwiczenia
		18402001	koszty utrzymania wykładowców
		18402002	diety i k-ty przejazd. wykł. i kier.
		18402003	koszty utrzymania uczestników
		18402004	diety i k-ty przejazd. uczestn.
		18402005	pomoce nauk. skrypty, podręczniki
		18402006	różne
		1840300	Delegacje na studia
		18403000	w kraju
		18403001	za granicą

Konto	Subkonto	Rozwinięcie kont pomocniczych dla subkonta	Wysszczególnienie
		1840400	Praktyki pracownicze (krajowe)
		18404000	diety i przejazdy praktykantów
		18404001	utrzymanie praktykantów
		18404002	premie dla kierowników praktyk
		18404003	pomoce naukowe, skrypty, podręczniki
		18404004	urlopy płatne i zasiłki
		18404005	różne
		1840500	Praktyki pracownicze (zagranicz.)
		18405000	diety i przejazdy praktykantów
		18405001	utrzymanie praktykantów
		18405002	pomoce naukowe
		18405003	różne
		1840600	Zebrania pracownicze
		18406000	opracowanie konspektów
	184011		Szkolenie kandydatów na pracowników we własnym zakresie
		1840110	Kursy ustne
		18401100	wykłady, ćwiczenia, ser'naria
		18401101	koszty utrzym. wykład. i kier.
		18401102	diety i k-ty przejazd. wyk'ad.
		18401103	koszty utrzymania uczestników
		18401104	diety i k-ty przejazd. uczestn.
		18401105	pomoce nauk., skrypty, podręczniki
		18401106	różne
	184013		wydatki na wyposażenie
		1840130	produkcja filmów dydaktycznych
		1840230	wyposażenie ośrodków szkolenia
	184015		sumy odprowadzone
		1840150	do dyspozycji CZS
		1840151	dla innych central wg dyspozycji CZS

10.

KOMUNIKAT WYDZIAŁU PREZYDIALNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 5 stycznia 1950 r.

w sprawie należenia spółdzielni do cechów rzemieślniczych.

W oparciu o pismo Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Departamentu Drobnego Przemysłu i Rzemiosła, z dnia 4 stycznia 1950 r. L. Dz. DP 3A-03-20, wyjaśniamy co następuje:

1. Spółdzielnie tak wytwórcze (pracy), jak i spółdzielnie handlowe, prowadzące pomocnicze zakłady rzemieślnicze — nie mają obowiązku należenia do cechów.

2. Art. 160 prawa przemysłowego określa, iż tylko samoistni rzemieślnicy mają obowiązek należenia do cechów rzemieślniczych, natomiast art. 5 prawa przemysłowego podaje jedynie warunki, od spełnienia których uzależnione jest prawo wykonywania rzemiosła przez osobę prawną. Przez wykonywanie rzemiosła osoba prawna nie staje się jednak rzemieślnikiem, tj. osobą wyposażoną w pewne osobiste kwalifikacje

w rozumieniu art. 145 prawa przemysłowego i dlatego nie może być członkiem cechu.

3. Ponadto spółdzielnie są członkami własnych central spółdzielni, które na zasadzie art. 28 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o CZS i centralach spółdzielni, powołane są do zapewnienia zrzeszonym w nich spółdzielniom pomocy gospodarczej, oraz czuwania nad ich działalnością w drodze rewizji; a więc zadania cechów określone w art. 161 prawa przemysłowego wykonują centrale w znacznie szerszym zakresie.

W związku z powyższym pismo Departamentu Drobnego Przemysłu i Rzemiosła z dnia 15 września 1949 r., znak DP 3-A-320, nakładające na spółdzielnie obowiązek należenia do cechów rzemieślniczych, należy uważać za nieaktualne.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 60 z dnia 13 grudnia 1949 r.

Urzędy zatrudnienia.

poz. 471. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 listopada 1949 r. w sprawie organizacji urzędów zatrudnienia.

Rozporządzeniem powyższym Minister Pracy i Opieki Społecznej powołał okręgowe i obwodowe urzędy zatrudnienia, ustalając ich liczbę, siedziby i terytorialne zakresy działania w załączonym do zarządzenia wykazie.

W miarę potrzeby będą powołane delegatury obwodowych urzędów zatrudnienia w miejscowościach, objętych ich terytorialnym zakresem działania.

Równocześnie zostało uchylone rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 kwietnia 1946 r. o organizacji urzędów zatrudnienia (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 22, poz. 144, z 1948 r. Nr 56, poz. 449 i z 1949 r. Nr 9, poz. 56 oraz Nr 34, poz. 251).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 13 grudnia 1949 r.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 61 z dnia 19 grudnia 1949 r.

Miary i narzędzia miernicze.

poz. 478. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. w sprawie właściwości naczelnych władz gospodarki narodowej w zakresie miar i narzędzi mierniczych.

Rozporządzenie powyższe, opierając się na przepisie art. 23 ustawy z dnia 10 lutego 1949 r. o zmianie organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 43) wyłączyło sprawy, dotyczące miar i narzędzi mierniczych z zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego i przekazało je do zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Wykonanie rozporządzenia powyższego zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrowi Handlu Wewnętrznego. Weszło ono w życie z dniem 1 stycznia 1950 roku.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 62 z dnia 23 grudnia 1949 r.

Księgi rachunkowe w przedsiębiorstwach gastronomicznych.

poz. 488. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 grudnia 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne.

Rozporządzenie powyższe ustala szczegółowo księgi podatkowe, księgi uproszczone oraz księgi handlowe, do prowadzenia których są obowiązane przedsiębiorstwa gastronomiczne.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 63 z dnia 29 grudnia 1949 r.

Polski Komitet Normalizacyjny.

poz. 493. Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz o polskich normach i standardach.

Ustawa powyższa powołała do życia Polski Komitet Normalizacyjny, którego celem jest: 1) prowadzenie na zasadach naukowych prac normalizacyjnych w dziedzinie techniki, wytwórczości, zdrowotności publicznej, handlu, potrzeb administracji oraz dla organizacji życia gospodarczego; 2) koordynowanie prac normalizacyjnych, wykonywanych przez inne instytucje, urzędy i przedsiębiorstwa; 3) ustalanie i rozpowszechnianie norm i standardów.

Siedzibą Komitetu jest m. st. Warszawa. Nadzór nad Komitetem sprawuje Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Komitet oznacza normy i standardy znakiem „PN” (Polska Norma) na prawach wyłączności.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego po porozumieniu się z zainteresowanymi ministrami może uznać w drodze rozporządzenia określone normy i standardy ustalone przez Komitet za obowiązujące na całym obszarze Państwa lub pewnej jego części lub dla pewnych gałęzi życia gospodarczego.

Nieprzestrzeganie norm i standardów, uznanych za obowiązujące, albo nieprawne używanie znaku PN — podlega karze aresztu do dwóch lat lub grzywny, albo obu tym karom łącznie.

Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze aresztu do sześciu miesięcy lub grzywny.

Wykonanie omawianej ustawy zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Ustawa ta weszła w życie z dniem 29 grudnia 1949 roku.

Kolegium Rzeczników Patentowych.

poz. 495. Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Kolegium Rzeczników Patentowych.

Przy Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej zostało utworzone Kolegium Rzeczników Patentowych, którego celem jest: 1) udzielanie osobom zainteresowanym porad i pomocy technicznej i prawnej w sprawach wynalazków, wzorów użytkowych i zdobniczych oraz znaków towarowych; 2) współdziałanie z instytucjami państwowymi i społecznymi w dziedzinie popierania twórczości technicznej, a w szczególności do współdziałania z instytucjami naukowo-badawczymi oraz z innymi instytucjami o podobnym charakterze w zakresie udzielania osobom zainteresowanym porad i pomocy technicznej; 3) zastępowanie osób zainteresowanych przed Urzędem Patentowym w sprawach, wymienionych w pkt 1-3ym.

Za czynności Kolegium, wymienione powyżej w punktach 1 i 3, będą pobierane opłaty od osób zainteresowanych.

Wykonanie powyższej ustawy zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrom Sprawiedliwości i Skarbu.

Prenumerata i kolportaż czasopism i wydawnictw.

poz. 497. Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o prenumeracie i kolportażu czasopism i wydawnictw.

Ustawa powyższa upoważnia Prezesa Rady Ministrów i Przewodniczącą Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego do nadania w drodze rozporządzenia przedsiębiorstwu państwowemu prawa wyłączności przyjmowania zamówień na dostawy (prenumeraty) krajowych i zagranicznych: dzienników, czasopism periodycznych i nieperiodycznych, jak również innych wydawnictw oraz ich rozpowszechniania w kraju i za granicą (kolportażu), określając zakres tej wyłączności.

Przedsiębiorstwa i instytucje, które na skutek nadania prawa wyłączności przedsiębiorstwu państwowemu zaprzestaną działalności, objętej tym prawem, przekażą uprawnionemu przedsiębiorstwu państwowemu lokale, sprzęt i urządzenia, przeznaczone dotychczas do wykonywania czynności prenumeraty i kolportażu oraz prawa i obowiązki, wynikające z umów o pracę z pracownikami, zatrudnionymi przy tych czynnościach.

Warunki przejścia tego majątku oraz zasady jego oszacowania i wypłaty odszkodowania zostaną ustalone w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącą Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu.

Kto przyjmuje zamówienia na dostawy wydawnictw lub je rozprowadza z naruszeniem prawa wyłączności, ustanowionego na podstawie omawianej ustawy, podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywnie do 150.000 zł lub jednej z tych kar. Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Wykonanie ustawy zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrom: Obrony Narodowej, Poczty i Telegrafów oraz Skarbu.

Ustawa weszła w życie z dniem 29 grudnia 1949 roku.

Księgi handlowe i podatkowe.

poz. 502. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1949 r. o księgach handlowych i podatkowych.

Rozporządzenie opiera się na przepisach art. 74, 84, 85 ust. 5 i 86 ust. 5 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27/46, poz. 174 oraz z 1948 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413). Zawiera ono szczegółowe zasady i sposób prowadzenia ksiąg handlowych oraz ksiąg podatkowych. Weszło ono w życie z dniem 1 stycznia 1950 r. Z dniem tym utraciły moc wszelkie przepisy, dotyczące przedmiotów w tym rozporządzeniu unormowanych, a w szczególności: 1) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 października 1946 r. o księgach handlowych, uproszczonych i po-

datkowych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 65, poz. 365, z 1947 r. Nr 73, poz. 466 oraz z 1948 r. Nr 31, poz. 208) oraz §§ 1, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 grudnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 488).

Bank Rolny.

poz. 503. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie rozpoczęcia działalności Banku Rolnego.

Na podstawie art. 19 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52 z 1948 r., poz. 412) Minister Skarbu zarządził, iż powołany do życia tym dekretem Bank Rolny rozpoczął swą działalność z dniem 1 stycznia 1950 r.

W tym samym numerze Dziennika Ustaw R. P. pod poz. 504 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 grudnia 1949 r. w sprawie przekazania Bankowi Rolnemu przez Państwowy Bank Rolny agend oraz aktywów i pasywów, objętych rachunkiem polskim.

Bank Rzemiosła i Handlu.

poz. 505. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie rozpoczęcia działalności Banku Rzemiosła i Handlu.

Opierając się na przepisach art. 19 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52 z 1948 r., poz. 412), Minister Skarbu ustalił datę rozpoczęcia działalności powołanego do życia tym dekretem Banku Rzemiosła i Handlu na dzień 1 stycznia 1950 roku.

Równocześnie w tym samym numerze Dziennika Ustaw R. P. pod poz. 506 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie przekazania Bankowi Rzemiosła i Handlu przez Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A. w Warszawie agend oraz aktywów i pasywów, objętych rachunkiem polskim, i postawienia Banku Związku Spółek Zarobkowych S. A. w stan likwidacji.

Powszechna Kasa Oszczędności.

poz. 507. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie rozpoczęcia działalności Powszechnej Kasy Oszczędności.

Na podstawie art. 19 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52 z 1948 r., poz. 412) Minister Skarbu zarządził, iż powołana do życia tym dekretem Powszechna Kasa Oszczędności rozpoczęła działalność z dniem 1 stycznia 1950 r.

W tym samym numerze Dziennika Ustaw R. P. pod poz. 508 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie przekazania Powszechnej Kasie Oszczędności przez Poczтовую Kasę Oszczędności agend oraz aktywów i pasywów objętych rachunkiem polskim oraz postawienia Pocztovej Kasy Oszczędności w stan likwidacji.

Bank Gospodarstwa Spółdzielczego.

poz. 509. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie przekazania przez Bank Gospodarstwa Spółdzielczego agend oraz aktywów i pasywów, objętych rachunkiem polskim, i postawienia go w stan likwidacji.

Na podstawie art. 28 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52 z 1948 r., poz. 412) Minister Skarbu zarządził, co następuje:

1. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego przekaże w dniu 1 stycznia 1950 r. Narodowemu Bankowi Polskiemu, Bankowi Rolnemu, Bankowi Rzemiosła i Handlu, Bankowi Inwestycyjnemu oraz Powszechnej Kasie Oszczędności, zgodnie z zakresem ich działania, wszystkie swe agendy oraz ustalone według bilansu na dzień 31 grudnia 1949 r. aktywa i pasywa objęte rachunkiem polskim.

2. Z dniem 1 stycznia 1950 r. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego przechodzi w stan likwidacji, która obejmie rachunki „stare” i „okupacyjne”.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 29 grudnia 1949 r.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH.

Prawo pierwszeństwa oraz rejestracja znaków towarowych za granicą.

W Monitorze Polskim Nr A-102 z dnia 24 grudnia 1949 r. pod poz. 1199 zostało ogłoszone zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia

29 listopada 1949 r. w sprawie zastrzeżenia praw pierwszeństwa oraz rejestracji znaków towarowych za granicą przez przedsiębiorstwa gospodarkę społeczną.

Zarządzenie powyższe opiera się na przepisie paragrafu 3 ust. 4 lit. c) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 190).

W myśl zarządzenia tego państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, jak również przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, pozostające pod zarządem państwowym oraz przedsiębiorstwa państwowe - spółdzielcze i centrale spółdzielcze - państwowe, o ile ich towary eksportowane na rynki zagraniczne znalazły stałych odbiorców i zachodzą warunki do stałego obrotu tymi towarami z krajami zagranicznymi, winny znaki towarowe, którymi zaopatrzone są te towary, zarejestrować w państwach, do których eksport jest kierowany. Podania o rejestrację tych znaków należy składać w Urzędzie Patentowym R. P.

Zgłoszenie pierwszeństwa prawa wyłącznego używania znaku towarowego oraz wnioski o rejestrację na terenie zagranicznym należy wnieść do właściwych władz, po uprzednim uzyskaniu zgody odpowiedniej placówki zagranicznej Ministerstwa Handlu Zagranicznego.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 24 grudnia 1949 r.

Podatek od wynagrodzeń.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 1201 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1949 r. w sprawie ulg w podatku od wynagrodzeń dla przodujących w pracy najemnych członków załóg na statkach rybołówstwa morskiego oraz w sprawie uznania najemnych członków załóg na statkach rybołówstwa dalekomorskiego za pracowników sezonowych.

Przedsiębiorstwa Miejskiego Handlu Detalicznego Artykułami Spożywczymi.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 1202 zostało ogłoszone zarządzenie Ministrów Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej z dnia 19 listopada 1949 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego Artykułami Spożywczymi.

Zarządzenie opiera się na art. 1 dekretu z dnia 26 października 1949 r. o tworzeniu przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego (patrz Monitor Spółdzielczy Nr 21-22 z 1949 r., str. 7) i zostało wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrem Skarbu.

Zostały utworzone następujące przedsiębiorstwa:

1. „Miejski Handel Detaliczny Artykułami Spożywczymi w Katowicach” z siedzibą w Katowicach,
2. taki sam handel w Warszawie z siedzibą w Warszawie,
3. „ „ „ we Wrocławiu z siedzibą we Wrocławiu,
4. „ „ „ w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku,
5. „ „ „ w Łodzi z siedzibą w Łodzi,
6. „ „ „ w Poznaniu z siedzibą w Poznaniu.

Przedsiębiorstwa te mają być prowadzone w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego na podstawie planów finansowo - gospodarczych.

Przedmiotem działalności tych przedsiębiorstw jest prowadzenie handlu artykułami branży spożywczo - kolonialnej oraz prowadzenie zakładów przystosowania artykułów spożywczych do obrotu.

Nadzór nad działalnością tych przedsiębiorstw sprawować będą zarządy miejskie ich siedzib.

Natomiast ustalanie wytycznych oraz kierunku działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw, jak również nadzór ogólny nad działalnością gospodarczą wykonywać będzie Minister Handlu Wewnętrznego.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 24 grudnia 1949 r.

Przedsiębiorstwa Miejskiego Handlu Detalicznego Artykułami Przemysłowymi.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 1203 zostało ogłoszone zarządzenie Ministrów Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej z dnia 19 listopada 1949 r.

w sprawie utworzenia przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego Artykułami Przemysłowymi.

Zostały utworzone następujące przedsiębiorstwa:

1. „Miejski Handel Detaliczny Artykułami Przemysłowymi w Katowicach“ z siedzibą w Katowicach,
2. taki sam handel w Warszawie z siedzibą w Warszawie,
3. „ „ „ we Wrocławiu z siedzibą we Wrocławiu,
4. „ „ „ w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku,
5. „ „ „ w Łodzi z siedzibą w Łodzi,
6. „ „ „ w Poznaniu z siedzibą w Poznaniu.

Przedmiotem działalności tych przedsiębiorstw jest prowadzenie:

1. handlu towarami przemysłowymi w szczególności branży: a) włókienniczo - odzieżowej, b) skórzaney, c) metalowej (wyrobów metalowych i narzędzi żelaznych, galanterii metalowej), d) elektrotechnicznej, e) chemicznej (mydlarsko - perfumeryjnej), f) gospodarstwa domowego i g) papierniczej;

2. sklepów komisowych;

3. zakładów przystosowania artykułów przemysłowych do obrotu.

O ile chodzi o nadzór, wytyczne i kierunek działalności oraz inne warunki, to zarządzenie zawiera przepisy, identyczne z odpowiednimi przepisami, normującymi działalność przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego Artykułów Spożywczych.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 24 grudnia 1949 r.

Podatek gruntowy.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 1206 zostało ogłoszone zarządzenie Głównego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego z dnia 28 października 1949 r. w sprawie ustalenia ziemniaków jak równoważników zamiennych żyta oraz określenia warunków uiszczenia ziemniakami podatku gruntowego.

Jako równoważnik zamienny zarządzenie ustala dla 100 kg żyta — 350 kg ziemniaków.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 24 grudnia 1949 r., z mocą obowiązującą od dnia 28 października 1949 r.

Oficjalne kursy walut obcych i kruszcu, notowanych ostatnio przed 1 września 1939 r.

W Monitorze Polskim Nr A-103 z dnia 28 grudnia 1949 r. pod poz. 1207 zostało ogłoszone obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1949 r. w sprawie wysokości oficjalnych kursów walut obcych i kruszcu, notowanych ostatnio przed 1 września 1939 r.

Obwieszczenie powyższe zostało ogłoszone na podstawie art. 8 ust. 4 dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-15-16 z 1949 r., str. 14).

Wysokość kursów oficjalnych obcych walut została ustalona jak następuje:

Nazwa waluty	za	złotych
belgi belgijskie	100 blg.	92,10
dolary St. Zjedn.	1 dol.	5,325
dolary kanadyjskie	1 dol.	5,282
florenty holenderskie	100 fl.	288,—
franki francuskie	100 fr.	13,30
franki szwajcarskie	100 fr.	120,60
funty angielskie	1 £	23,10
funty palestyńskie	1 £.P.	24,75
guldeny gdańskie	100 gld.	100,—
korony czeskie	100 K.c.	10,57
korony norweskie	100 kr.	121,50
korony szwedzkie	100 kr.	128,30
korony duńskie	100 K.D.	110,47
marki fińskie	100 mk.	10,76
liry włoskie	100 L.	19,20
marki niemieckie	100 R.M.	212,30
1 g. czystego złota		5,9244

Udzielanie zamówień Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza“ z odp. udz. w Warszawie.

W Monitorze Polskim Nr A-105 z dnia 31 grudnia 1949 r. pod poz. 1219 zostało ogłoszone zarządzenie Ministrów Handlu Wewnętrznego i Przemysłu Lekkiego z dnia 5 listopada 1949 r., na podstawie którego Spółdzielnię Wydawniczą

„Książka i Wiedza“ z odp. udz. w Warszawie pod względem udzielania jej zamówień na dostawy książek i czasopism oraz materiałów piśmiennych szkolnych i biurowych należy traktować na równi z przedsiębiorstwami wymienionymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r., to jest na równi z przedsiębiorstwami państwowymi i samorządowymi (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-4 z 1949 roku, str. 14).

Zarządzenie weszło w życie z dniem 31 grudnia 1949 r. z mocą obowiązującą od dnia 15 października 1949 roku.

Data wykonania zobowiązania podatkowego.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu z dnia 2 grudnia 1949 r. Nr 38 pod poz. 263 został ogłoszony okólnik tego Ministerstwa z dnia 5 listopada 1949 r. w sprawie daty wykonania zobowiązań podatkowych.

Okólnik powyższy wyjaśnia, że w przypadku wykonania zobowiązania w drodze wypłaty gotówkowej lub w drodze obrotu bezgotówkowego za dzień wykonania zobowiązania należy uznać:

a) dzień dokonania wpłaty gotówkowej do pierwszej instytucji (poczta, bank, urząd skarbowy — rewizyjny, urząd celny) pośredniczącej w przekazaniu wpłaty właściwemu organowi skarbowemu. Dzień ten winien być oznaczony na dowodzie, przeznaczonym dla odbiorcy i na potwierdzeniu dla wpłacającego;

b) dzień wręczenia instytucji finansowej przez zleceniodawcę zlecenia przelewu, bądź czeku rozrachunkowego, względnie dzień nadania zlecenia przelewu, bądź czeku rozrachunkowego w urzędzie pocztowym lub telegraficznym.

Dowodem stwierdzającym datę wykonania zobowiązania jest dowód nadania w urzędzie pocztowym lub telegraficznym, bądź potwierdzenie dla wpłacającego lub kopia zlecenia przelewu.

Z dniem dokonania wpłaty gotówkowej lub też z dniem doręczenia przez zleceniodawcę zlecenia przelewu względnie czeku rozrachunkowego ustaje bieg dodatku za zwłokę (odsetek).

Wykładnia niektórych przepisów prawa karnego skarbowego, odnoszących się do podatków.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu z dnia 23 grudnia 1949 r. Nr 40 pod poz. 282 został ogłoszony okólnik tego Ministerstwa z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie wykładni niektórych przepisów prawa karnego skarbowego, odnoszących się do podatków.

Okólnik ten wyjaśnia między innymi następujące kwestie:

1. Prawo karne skarbowe rozróżnia nieprowadzenie ksiąg handlowych (kupieckich) od wadliwego ich prowadzenia: nieprowadzenie tych ksiąg uznaje za występki skarbowe; natomiast wadliwe ich prowadzenie uznaje za czyn karalny dopiero wówczas, gdy zostanie powtórzone, to znaczy po doręczeniu winnemu podatnikowi drugiej z kolei decyzji, stwierdzającej wadliwe prowadzenie ksiąg. Jeżeli więc wadliwe prowadzenie ksiąg ujawniono po raz pierwszy, to nie może być ono karane nawet z art. 142 prawa karno-skarbowego i skutkuje jedynie nieuznanie wadliwie prowadzonej księgi za dowód w postępowaniu podatkowym.

2. Deklaracje podatkowe przesyłane władzy podatkowej za pośrednictwem instytucji bankowej należy traktować jako złożone w terminie, jeżeli deklaracja została złożona w instytucji bankowej jednocześnie z dokonaniem w przepisany terminie wpłaty zaliczki na podatek za pośrednictwem tej samej instytucji bankowej.

Księgi szczególnego typu dla podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu z dnia 29 grudnia 1949 r. Nr 41 pod poz. 285 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 grudnia 1949 r. o ustaleniu wzorów ksiąg szczególnego typu dla podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne.

Zarządzenie powyższe zostało wydane w związku z zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 6 grudnia 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne, ogłoszonym w Dz. Ustaw R. P. Nr 62 z 1949 r., poz. 488.

Do zarządzenia zostały dołączone wzory „Księgi zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych“, „Rejestru sprzedaży na zewnątrz wyrobów alkoholowych Państwowego Monopo-

lu Spirytusowego". „Księgi przychodów i nakładów dla przedsiębiorstw gastronomicznych" i „Raportu Finansowego" (dziennego) wraz ze szczegółowymi objaśnieniami, jak należy prowadzić te księgi.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 1950 r.

Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu „Ruch”.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów z dnia 15 grudnia 1949 r. Nr 19 pod poz. 104 zostało ogłoszone zarządzenie Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 17 listopada 1949 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu „Ruch”.

Przedsiębiorstwo powyższe zostało utworzone w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego.

Siedziba „Ruchu" jest m. st. Warszawa, a przedmiotem jego działalności jest: a) przyjmowanie zamówień na dostawę wszelkich czasopism i innych wydawnictw periodycznych i nieperiodycznych, krajowych i zagranicznych (prenumerata); b) rozprowadzanie wyżej określonych pism (kolportaż).

Nadzór państwowy nad „Ruchem" sprawuje Minister Poczty i Telegrafów, a w zakresie koordynacji i zagadnień wydawniczych i kolportażowych — Prezes Rady Ministrów.

Zarządzenie powyższe weszło w życie z dniem 21 listopada 1949 r., to jest z dniem ogłoszenia w Nr A-86 Monitora Polskiego, pod poz. 1066.

Biuro Budownictwa Wiejskiego.

W Monitorze Polskim z dnia 5 stycznia 1950 r. pod poz. 1 została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1949 r. o włączeniu do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych Biura Budownictwa Wiejskiego, jakie dotychczas podlegało Ministerstwu Budownictwa.

Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 1950 r.

Granice okręgów i siedzib okręgowych i rejonowych urzędów likwidacyjnych.

W Monitorze Polskim z dnia 8 stycznia 1950 r. pod poz. 18 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 grudnia 1949 r. o zmianie granic okręgów i siedzib okręgowych i rejonowych urzędów likwidacyjnych.

Załączony do powyższego zarządzenia wykaz ustala w sposób ścisły i dokłądy granice okręgów oraz siedziby okręgowych urzędów likwidacyjnych, jak również podporządkowanych im rejonowych urzędów likwidacyjnych (według województw, powiatów i miast wydzielonych).

Zarządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r. Jednocześnie utraciły moc obowiązującą wszelkie przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych tym zarządzeniem.

Gospodarka łożyskami tocznymi.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod pozycją 19 została ogłoszona uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 8 września 1949 r. w sprawie gospodarki łożyskami tocznymi.

W myśl powyższej uchwały instytucja i przedsiębiorstwa państwowe, państwowo-spółdzielcze, centrale spółdzielczo-państwowe, spółdzielnie oraz spółki prawa cywilnego i handlowego, w których Skarb Państwa lub przedsiębiorstwa państwowe posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego, zaofiarują wszystkie posiadane, nie przeznaczone do bezpośredniego użycia i nie stanowiące odpadków użytkowych łożyska toczne Polskiemu Towarzystwu Importowemu Maszyn i Narzędzi „Polimex" Sp. z o. o.

„Polimex" zakupi zaofiarowane mu łożyska toczne nowe i używane, kompletne i niekompletne lecz nadające się do skompletowania, jeśli zaofiarowane łożyska mogą być rozdzielone w ramach planu zaopatrzenia natychmiast lub w niedalekiej przyszłości. „Polimex" może również zakupić zaofiarowane mu łożyska toczne, jeżeli przewiduje zapotrzebowanie na te łożyska w dalszej przyszłości lub jeśli nadają się one dla celów naukowych albo doświadczalnych.

Zaofiarowane łożyska toczne podlegają kwalifikacji technicznej przez Komisję, w skład której wchodzi: a) przedstawiciel Dyrekcji „Polimex", rzeczoznawca wyznaczony przez Dyrekcję „Polimex", c) przedstawiciel instytucji lub przedsiębiorstwa zgłaszającego łożyska toczne. W przypadku rozbieżności zdań decyduje zdanie przedstawiciela Dyrekcji „Polimex".

Ceny zakupu łożysk tocznych ustalone zostaną przez Przewodniczącą Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego po zasięgnięciu opinii zainteresowanych resortów.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz zainteresowani ministrowie, jak również Centralny Związek Spółdzielczy w porozumieniu z Przewodniczącą Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydadzą w 14 dni po dacie omawianej uchwały odpowiednie zarządzenia dla wprowadzenia w życie zasad, określonych w uchwale.

W związku z omówioną powyżej uchwałą Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydał zarządzenie z dnia 17 grudnia 1949 r. w sprawie upłynienia łożysk tocznych.

Zarządzenie to zostało ogłoszone w tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 20.

W zarządzeniu tym Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego poleca urzędowi, instytucjom i przedsiębiorstwom państwowym, państwowo-spółdzielczym, centralom spółdzielczo-państwowym, spółdzielniom oraz spółkom prawa cywilnego i handlowego, w których Skarb Państwa lub przedsiębiorstwa państwowe posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego, ażeby zgłosiły celem upłynienia do Polskiego Towarzystwa Importowego Maszyn i Narzędzi „Polimex" Sp. z o. o. (Biuro łożysk tocznych w Warszawie, ul. Filtrowa 71a) cały nadmiar łożysk tocznych, ustalony na podstawie inwentaryzacji składników majątkowych przeprowadzonej na koniec 1949 r. Obowiązek zgłoszenia obejmuje łożyska toczne i ich części wymienione w instrukcji, stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 22 czerwca 1949 r. w sprawie sporządzenia załącznika do planu zaopatrzenia na 1950 r., obejmującego specyfikację łożysk tocznych i ich części.

Jako nadmiary łożysk tocznych w rozumieniu omawianego zarządzenia uważa się ilości przewyższające planowane zużycie, niezbędnie konieczne celem wykonania planów produkcyjnych, inwestycyjnych i innych eksploatacyjnych w okresie do końca 1950 r.

Termin dokonania zgłoszeń do „Polimexu" upływa z dniem 15 lutego 1950 r.

Zgłoszeń należy dokonać na kartach ewidencyjnych stosownie do pkt. 23 Instrukcji Nr 1 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 15 listopada 1949 r. w sprawie tymczasowych zasad oraz organizacji akcji upłynienia remanentów zbędnych i nadmiernych. Do zarządzenia zostały dołączone objaśnienia, jak należy wypełniać karty ewidencyjne.

Centralom (działom) zaopatrzenia materiałowego w przemyśle oraz jednostkom równoznacznym w innych działach gospodarki (administracji) przysługuje prawo dokonania przerzutów zgłoszonych nadmiarów łożysk tocznych w obrębie zaopatrywanych przedsiębiorstw (urzędów), jednak wyłącznie w granicach potrzeb niezbędnie koniecznych celem wykonania planów produkcyjnych, inwestycyjnych i innych eksploatacyjnych w okresie do końca 1950 r.

O dokonanych przerzutach należy uczynić odpowiednią adnotację na kartach ewidencyjnych przesyłanych do „Polimexu".

Zgłoszone nadmiary pozostają nadal w magazynach posiadaczy na ich odpowiedzialność i koszt magazynowania, aż do czasu otrzymania z „Polimexu" dyspozycji wysyłkowych.

Jakiegokolwiek dysponowanie zgłoszonymi nadmiarami bez uprzedniej zgody „Polimexu" jest niedopuszczalne.

Rozliczenie należności za zakupione przez wskazanego przez „Polimex" odbiorcę lub bezpośrednio przez „Polimex" łożyska następuje zasadniczo zgodnie z aktualnie obowiązującym cennikiem łożysk tocznych. Jeżeli transakcja obejmuje łożyska toczne używane lub z innych powodów niepełnowartościowe, wyceny należy dokonać sposobem komisyjnym. W skład komisji wchodzi obowiązkowo upoważnieni przedstawiciele zbywającego, nabywającego oraz czynnika społecznego.

Jeżeli wartość przedmiotu transakcji według cen inwentaryzacyjnych przekracza kwotę jednego miliona złotych, w skład komisji winien wejść dodatkowo rzeczoznawca lub upoważniony przedstawiciel „Polimexu".

Fundusz Wczasów Pracowniczych.

W Monitorze Polskim z dnia 12 stycznia 1950 r. Nr A-3 pod poz. 27 został ogłoszony, zatwierdzony przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, statut Funduszu Wczasów Pracowniczych Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Dostawy, roboty i usługi na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 34 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 27 grudnia 1949 r. o upoważnieniu podległych organów do

udzielania zamówień osobom niewymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Pod pozycją 35 w tym samym numerze Monitora Polskiego zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 1949 r. upoważniające Centralę Handlową Farmaceutyczno-Sanitarną „Centrosan“ — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione do udzielania zamówień w zakresie dostaw osobom nie wymienionym w § 8 cytowanego wytytułu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r.

Zarządzenie zezwala na udzielanie zamówień w trybie bezprzetargowym do wysokości 500.000 złotych.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 12 stycznia 1950 r.

Niedopuszczalność stosowania przymusu administracyjnego w celu uzupełnienia podań.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 31 grudnia 1949 r. Nr 54 pod poz. 406 zostało ogłoszone pismo ogólne tego Ministerstwa z dnia 24 grudnia 1949 r. L. AA-II-O-12346 o niedopuszczalności stosowania przymusu administracyjnego w celu uzupełnienia podań.

Wobec tego, iż do wiadomości Ministerstwa doszło, że niektóre urzędy administracji ogólnej przy załatwianiu wymagających pewnych uzupełnień podań stron stosują karę pieniężną celem przymuszenia z art. 45 rozporządzenia o postępowaniu przymusowym w administracji z dnia 22 marca 1928 r., — Ministerstwo wyjaśnia, że postępowanie takie jest nieuzasadnione. Cytowane rozporządzenie reguluje sposób wprowadzenia w życie za pomocą odpowiednich środków przymusowych obowiązujących przepisów prawnych oraz orzeczeń, zarządzeń, nakazów i zakazów władz administracyjnych, wydawanych przez nie w celu wykonywania ustaw i rozporządzeń (art. 1 cytowanego rozporządzenia).

Wnoszenie podań oraz dalsze starania w celu uzyskania załatwienia sprawy zgodnie z interesem wnioskodawcy zależne są tylko od woli strony, a rola władzy w tym wzglę-

dzie winna się ograniczyć do podania stronie, jakich czynności uzupełniających ma ona dokonać, by wniesione podanie mogło być zgodnie z przepisami załatwione. Jeżeli strona we wskazanym i odpowiednio do okoliczności sprawy określonym terminie nie dostarczyżądanego uzupełnienia bez usprawiedliwionego powodu, to takie zaniedbanie może tylko spowodować dla niej ujemne skutki proceduralne, a mianowicie — pozostawienie podania bez załatwienia, względnie załatwienie odmowne.

Niedopuszczalność poświadczeń zgodności odpisów dokumentów przez zarządy gmin.

W tym samym numerze Dziennika Urzędowego Ministerstwa Administracji Publicznej pod poz. 408 zostało ogłoszone pismo ogólne tego Ministerstwa z dnia 28 grudnia 1949 r. L. AL.O/9/49, wyjaśniające, że zarządy gmin nie są upoważnione do urzędowego poświadczenia zgodności z oryginałem na przedstawionych im przez strony odpisach dokumentów.

Ministerstwo Administracji Publicznej zwraca więc uwagę na niedopuszczalność wydawania takich poświadczeń i wskazuje, że do stwierdzenia zgodności odpisów dokumentów z oryginałami są powołani notariusze.

Zarządy gmin mogą jedynie w toku prowadzonego przez siebie postępowania administracyjnego w poszczególnych sprawach przyjmować do akt składane przez strony odpisy po stwierdzeniu i zaznaczeniu na nich zgodności z okazanym oryginałem.

Załącznik do numeru.

Do niniejszego numeru Monitora Spółdzielczego dołączamy Ustawę z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianie ustaw spółdzielczych, ogłoszoną w Nr 65 Dziennika Ustaw R. P. z roku 1949.